500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2202.

SALI 24 TEMMUZ 1979

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Bakanlar Kurulundan bir buçuk yılda çıkan Bankalar Kararnamesi Korutürk'te bekliyor

● Bütünleşen banka ve sanayi sermayesi, kararnamenin Bakanlar Kurulu'ndan çıkmasını bir buçuk yıl engelledi.

OSMAN İKİZ

Bazı bakanların karşı çıkmaları nedeniyle, Bakanlar Kurulundan ancak bir buçuk yılda çıkan yeni «Bankalar Kararnamesi» şimdi de Cumhurbaşkanının ona-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Kars'ta davadan dönen bir MHP'li öldürüldü

MİSK kapatılma aşamasında, Türkeş ise yurtdışına çıktı

● MİSK Temsilciler Meclisi şimdi de «ajan provokatör masalına» sığınmaya çabalıyor ve tüm faşist örgütleri hükümete karşı direnişe çağırıyor

● MHP saflarında tam bir panik var. Davadan dönenler öldürülürken, Alpaslan Türkeş de aniden yurtdışına çıktı. Türkeş'in nereye ve neden gittiği MHP'lilerce «devlet sırrı» gibi saklanıyor

● Gaziosmanpaşa MHP Gençlik Kolu Lokalinde mavzer mermisi bulundu. Yargıtay Başsavcılığı da MHP Bakırköy yöneticileri hakkında, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca düzenlenen dosyanın incelemeye alındığını resmen açıkladı

Haber Merkezi — MHP'nin yan kuruluşu olarak tanınan MİSK, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Savcılığının, yürüttüğü çeşitli soruşturmalarla «kapanma aşamasına» geldi. Nitekim MİSK Temsilciler Meclisi de «Hükümet tarafından sızdırılan ajan provokatörler masalına» sığınmaya çalışıyor.

Bu arada MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in aniden yurtdışına çıktığı ve Genel Başkan'ın görevini şimdilik Sadi Somuncuoğlu'nun yürüttüğü öğrenildi. Türkeş'in yurtdışına ne amaçla çıktığı ve nereye gittiği MHP'liler tarafından «devlet sırrı» gibi saklanıyor. MHP lideri yurtdışına çıkarken, Kars'ta da MHP'nin il eski yöneticisi Celal Civan öldürüldü. Celal Civan'ın cebinden, «MHP'den istifa ettiğine ilişkin» bir mektup çıktı. Cumhuriyet Başsavcısı Kazım Akdoğan da A.A.'ya yaptığı açıklamada MHP Bakırköy ilçesi yöneticileri hakkındaki dosyanın Yargıtay Başsavcılığınca incelemeye alındığını söyledi.

MİSK KAPANMA AŞAMASINDA

Bir süre önce içinde bomba imal edildiği resmen saptanan MİSK Eğitim ve Kültür Merkezi, dün Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca kapatıldı. Kapatma kararından az önce de Sıkıyönetim Görevlileri, MİSK Eğitim ve Kültür Merkezini mühürlediler.

MİSK hakkında faşist teröcülere para sağlamak, MİSK'e ait binalarda faşist terör amacıyla bomba imal etmek gerekçesiyle açılan soruşturmalar sürerken, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Savcılığı Çalışma Bakanlığından da MİSK'le ilgili bilgiler istedi. Çalışma Bakanlığınca verilen bilgilere göre MİSK'in Sendikalar ve Dernekler Yasasına aykırı pek çok «açığı» olduğu ortaya çıktı.

Dernekler Yasasının 53'üncü maddesinde, «Dernekler adlarında, Türk, Türkiye, Milli, Cumhuriyet, Atatürk kelimeleri ile bunların baş veya sonlarına getirilen eklerle teşkil edilecek keli-

Devamı Sa. 7, Sü. 5'de

Antakya'da kadınlar miting yaptı

İlerici kadınlar dün Ankara'ya ulaştı

Başbakan, ilerici kadınlarla görüşmek üzere İçişleri Bakanı'nı görevlendirdi. Beria Önger, «Ankara'nın kapısı patronlara açık ama emekçi, ilerici kadınlara değil» dedi.

Ankara (Politika) — «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» yürüyüşü dün Ankara'da bitti. Ancak Ankara'da kadınların yetkililerle görüşmelerinde bazı engeller oldu. Daha sonra ilerici kadınlardan 10 kişilik bir delegasyonun İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'le görüşmeleri sağlandı. Bu arada Ankara'ya sokulmayan kadınlar asfalt üzerine oturup bir süre yolu kapadılar. Gazetemiz baskıya girerken görüşme sürüyordu.

Önceki geceyi Eskişehir'de geçiren yürüyüşçüler dün sabah Ankara il sınırında Ankaralı ilerici kadınlar, sendika ve yığın örgütleri temsilci

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Hoş geldin IKD onur verdin Ankara'ya

Süleyman COŞKUN

Hoş geldin İKD. Hoşgeldiniz en güzellerimiz, en özverililerimiz. Hoş geldiniz analarımız, kardeşlerimiz, eşlerimiz. Hoş geldiniz, onur verdiniz Ankara'ya.

Yılların deneyini hayata geçiren, kurdukları örgütün, ge-

Devamı Sa. 7, Sü. 1'de

Karanfil Tarlası

Nüvit BAYURGİL

Ankara'dan gelen kadınlarla İstanbul ve İzmir kolları, Eskişehir İstasyon Meydanına girişte karşı karşıya geldiler. İki koldan gelenler birbirlerini uzaktan görünce hareketlendiler, hızlandılar. İki

(Devamı Sa. 7 Sü. 1'de)

Adana'da demokratik örgütler İKD'nin açılmasını istedi

Adana (Politika) — Adana'da demokratik örgütler, basına ortak bir açıklama yaparak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 28 Nisan 1979 tarihinde çalışmalarını durdurduğu İlerici Kadınlar Derneği'nin açılmasını istedi. Bank-Sen 6. Bölge Temsilciliği, Petrol-İş Adana Şubesi, TÖB-DER Adana Şubesi, Adana Tüm-Has-İş, Beton-İş Güney Bölgesi, Ziraatçılar Derneği, Çum-Der, İGD Karşıyaka Şubesi, İGD Adana Şubesi

(Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

IMF'nin koşulları, AP-CHP işbirliğini zorunlu kılıyor

● Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu dün «Niyet Mektubu»nun ana hatlarını açıkladı

Haber Merkezi — Uluslararası Para Fonu'ndan sağlanan 250 milyon özel çekme hakkı (yaklaşık 327.5 milyon dolar) tutarındaki destek kredisinin 140 milyon özel çekme hakkı tutarındaki (183.5 milyon dolar) ilk dilimi IMF'ye bağlı Witteveen Fonu'ndan alındı. Bu arada ikinci dilimin çekilebilmesine ilişkin koşullar arasında AP - CHP koalisyonunu zorlayan hükümlerin bulunduğu bildiriliyor. Bu arada Maliye Bakanı Müezzinoğlu «niyet mektubu»nun ana hatlarını dün açıkladı.

ANKA Ajansının konuya ilişkin haberine göre, 1978 için uygulanan stand-by düzenlemesine uygun olarak çekilen kredilerin eski anlaşmalara uygun olarak alındığı, ikinci dilimin alınabilmesi için de mutlaka IMF koşullarının yerine getirilmesi gerektiği bildiriliyor.

Yeni stand-by düzenlemesinin koşulları arasında bulunan Türkiye - IMF anlaşmasının nasıl uygulandığına ilişkin görüşmelerin Kasım ayında, ara se-

(Devamı Sa. 7, S. 7'de)

OKUYUCULARIMIZA KOLAY BİLMECELER

— BURADAN HANGİ POLİTİKACI GEÇMİŞ

Aydın'da trafik kazası:34 ölü

● Ölenlerin çoğu yanarak can verdi, kimlikler saptanamıyor. Kazaya akaryakıt depolanmasının yolaçtığı bildiriliyor

Aydın (A.A.) — Aydın'ın Kuyucak ilçesine bağlı Morsunlu kasabası ile Tavukören bucağı arasındaki Gençelli köyü köprüsünde geç saatlerde meydana gelen trafik kazasında 34 kişi öldü, çok sayıda yurttaş da yaralandı. Kazaya çok miktarda akaryakıt depolamanın neden olduğu bildirildi.

Alınan bilgiye göre, kaza gece saat 24 sıralarında Ankara'ya gitmekte olan 09 DL 302 plaka sayılı otobüsle Denizli'den Aydın'a gelmekte olan 20 AN 628 plaka sayılı Derviş Demirel yönetimindeki kamyonun köprüde çarpışmaları sonucunda meydana geldi.

Çarpışan iki araç dört metre derinlikteki hendeğe yuvarlandı. Bu arada, mazot deposu infilak eden otobüs yanmaya başladı.

Aydın valisi Münir Raif Güney, ölenlerin çoğunun yanarak hayatlarını kaybettiklerini bildirdi. Vali Güney, yanmalar nedeniyle ölülerin kimliklerinin saptanamadığını, pekçok cesedin tanınamaz duruma geldiğini söyledi.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, otobüsteki yangına, bagajında depolanmış mazotun infilakı neden oldu. Yetkililer, 09 DL 302 plaka sayılı otobüsün Nail adlı bir şoförce kullanıldığını, soyadının henüz saptanamadığını bildirdi.

Kuyucak Kaymakamı, Emre Ayman, kazada çok sayı-

(Devamı Sa. 7 Sü. 6'da)

Bugün basından sansürün kalkışının 71. Yıldönümü ve Politika Gazetesi'ne SEKA Genel Müdürlüğünce ihtiyacı olan kağıt verilmediği için Politika'nın bu akşam basılacağı kağıt yok. Hükümete ve tüm ilgililere son kez saygıyla duyuruyoruz

Politika

Basından sansürün kaldırılışının 71. yıldönümü bugün kutlanıyor

Haber Merkezi — Basında sansürün kaldırılışının 71. yıldönümü, basın kuruluşları tarafından bugün kutlanıyor. Türkiye Gazeteciler Sendikası İzmir Şubesi konuyla ilgili olarak bir konferans düzenledi. İzmir Gazeteciler Cemiyeti toplantı salonunda düzenlenen konferansta Hukuk Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu Müdürü Doç. Dr. Özkan Tikveş, «Basın Özgürlüğü ve Sansür Yasağı» konusunu değerlendirecek.

Artvin'de miting yapanlar jandarma ile çatıştı: 1 ölü

● FB'li Önder dün İstanbul'da yaralandı

Haber Merkezi — Artvin'in Şavşat ilçesinde miting yapan Dev-Yol ve Halkın Kurtuluşu grupları jandarma ile çatıştı, 1 kişi öldü 9 kişi yaralandı. Bu arada İstanbul'da «dur» ihtarına uymadığı iddia edilen Fenerbahçeli Önder yaralandı.

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Fenerbahçeli Önder

K. Maraş Davasında kadın tanıklar ağladı sanıklar güldü

Adana (A.A.) — K. Maraş toplumsal olayları davasının dünkü duruşmasında Yusuflar mahallesi olayı tanıkları dinlenildi ve bu arada Servet Leventis adlı tanık kadın, kocasını öldürenleri görünce bayıldı.

Hava Pilot Albay Nizamettin Akal Başkanlığındaki Sıkıyönetim 3 numaralı askeri mahkeme, K. Maraş toplumsal olayları davasıyla ilgili tanıkları dinlemeye dün sabah saat 09.00'da başladı. Üç saat devam eden duruşmada 15 yurttaşın ya-

(Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

TÜSİAD, yabancı sermaye akıllı kullanılırsa dışa bağımlılığın olmayacağını savunuyor

İstanbul, (Politika) — Türk Sanayici ve İşadamları Derneği, yabancı sermayenin akıllı kullanılması halinde dışa bağımlılığın olmayacağını savundu. TÜSİAD'ın aylık yayın organı Görüş dergisinde yeralan bir yazıda yabancı sermayenin bir ülkeye kâr amacıyla geleceği kabulleniliyor; ancak akıllı davranılması halinde o ülkenin bağımsızlığını koruyabileceği ileri sürülüyor. Görüş dergisinde yeralan «Yabancı sermaye dışa bağımlılık mı?» başlıklı yazıda önemli olanın çıkar dengesinin kurulması olduğu belirtilerek, şu görüşlere yer veriliyor:

«Yabancı sermaye bir ülkeye kâr amacı ile gider. Bütün dünya ülkeleri bunu bilerek yabancı sermaye peşinde koşmaktadır. Çünkü yabancı sermaye, akılcı biçimde kullanılırsa, kaynak açığını teknoloji açığını kapatarak, yönetim becerisi, ihracat becerisi getirerek ülke ekonomilerine güç katar.

Yabancı sermayeyi, karşılıklı menfaat dengesini kurarak bilinçli akılcı biçimde kabul eden, faaliyetlerini belli sınırlar altında tutan ülke dışa bağımlı olmaz. Tersine dışa bağımlı olma durumuna düşme tehlikesinden kurtulur.»

29 Temmuz Pazar günü sokağa çıkma yasağı uygulanacak

Ankara (A.A.) — Yüksek Seçim Kurulu 29 Temmuz Pazar günü tüm yurtta yapılacak seçmen kütüğü ilk yazımıyla ilgili önlemleri açıkladı. Açıklamaya göre, 29 Temmuz Pazar günü saat 05.00'den yazımın bittiği ilan edilinceye kadar, görevlilerden başka kimselerin sokağa çıkmaları yasaklandı.

İGD: «Vedat Demircioğlu'nun anısı yaşatılacak»

İstanbul (Politika) — Vedat Demircioğlu'nun ölüm yıldönümü ile ilgili olarak bir açıklama yapan İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri Alaettin Taş, «Demircioğlu'nun anısı yaşatılacaktır» dedi.

Türkiye ilerici gençliğinin NATO'lara karşı kararlı savaşım veren gençlerin anısını yaşatmaya azimli olduğunu belirten Taş, açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

«Dün olduğu gibi bugün de, ülkemiz emperyalistlere daha çok peşkeş çekilmiştir. Sosyalist sisteme, ulusal kurtuluş hareketine karşı vurucu güç olan NATO'lara bağlanmıştır. Bu bağımlılığın getirdiği pahalılık, işsizlik, enflasyon, hayatı yaşanmaz hale getirmiştir.

YAKIN TARİHTEN BİR DERS

Türkiye Kore Savaşı'na nasıl katıldı?

Adnan Cemgil'in, Türkiye'nin Kore'ye asker gönderişinin 29. yıldönümünde Politika için hazırladığı yazı dizisi...

Yarın başlıyoruz

haftada bir

AHMET KARDAM

Çatırdayan imparatorluk

«Tercüman» gazetesinin 25 Haziran - 7 Temmuz tarihli sayılarında «Çatırdayan Kızıl İmparatorluk» başlığı altında bir yazı dizisi yayınladı. Bu yazı, Hélène Carrè d'Encausse adlı Fransızın yazdığı bir kitaptan yararlanılarak «Tercüman Araştırma Servisi» tarafından hazırlanmış.

Sovyetler Birliği'nde 100'den çok ulus ve millet olduğuna göre, dilleri, kültürleri, gelenekleri ayrı, değişik kökenlerden gelmiş bunca insan bir arada yaşaması nasıl olurmuş? Bu ulusal, dinsel, kültürel, vb. farklılıklar mutlaka sınıfsal birliğe üstün gelmeliymiş.

Yazar bu kafayla çıkıyor yola. Sonra nüfus istatistiklerine bakıyor. Bir de ne görsün? Orta Asya ve Kafkasya'da nüfus artışı daha fazla. Üstüne üstlük nüfusun artış hızı en çok da müslüman Türklerde değil mi? Demek ki, Sovyetler Birliği'nde enerji kaynağı Doğu'daymış. Batı, dinamizmini kaybetmiş. 2000 yılına gelindiğinde Sovyetler Birliği'nin «işi tamammış» (!)

Dahası var. Değişik ulusların kendi dilleri canlılıklarını yitirmemişler. Dinler de öyle. Ve bu dinler arasında en güçlü olanı da müslümanlıkmış. Sovyetler Birliği'nde halkın bütünleşmesinin çimentosu meğer neymiş biliyor musunuz? İslami Müslümanlar bir bütünleşme içinde çoğalıyorlarmış. Müslümanlık bir dağ gibi büyüyormuş. Sosyalizm bu dağın altında ezilmek üzereymiş.

Bu çok bilimsel iddialar hangi gerçeklere mi dayanıyor? Çocok! Bir kere görücülük usulüne, başlık adetine hâlâ rastlanıyormuş. Sonra nişanlı kız erkeğin ailesine tanıştırılırken yüzünü kıbleye dönüyormuş. Şii'lerden bazıları hâlâ «aşure günü»nü kutluyormuş. En önemlisi müslüman çocukları hâlâ sünnet edildikleri gibi, bunlara bir de göbek adı veriliyormuş. Yaa, işte böyle!

Tüm insanlığa sosyalizmin yolunu açan 1917 Büyük Oktobr Devriminden bu yana burjuvazi hep «Bir gün gelecek Sovyetler Birliği yıkılacak» düşünü görmüştür. Bu düşü beslemek için de en akla, hayale gelmedik masallar uydurmuştur. Emekçileri bu masallara inandırmak için yoğun bir propagandaya girişmiştir. Günümüzde bu propaganda CIA merkezlerinde üretiliyor.

1917 Oktobr Sosyalist Devrimi, halkların zindanı olan Çarlık Rusya'sında yalnız işçi sınıfına değil, tüm emekçilere, bu arada ezilen tüm uluslara da kurtuluşun yolunu açtı. Toprak ağalarının, burjuvazinin ezdiği ulusları, milliyetleri, dinsel grupları esaretten, ulusal baskıdan kurtardı. Değişik uluslara mensup, değişik dinlere sahip emekçiler arasında sömürücü sınıfların kışkırttığı düşmanlıklara, bölünmelere son verdi.

1917 Oktobr Devrimi, tüm emperyalist - kapitalist sisteme, emperyalist sömürge sistemine en güçlü darbeyi indirdi. Ulusal kurtuluş hareketlerine umut verdi, can verdi. Türkiye halkı emperyalist devletlere karşı verdiği ulusal kurtuluş savaşında Oktobr'dan esinlendi, Lenin'in genç sosyalist devletinin maddi, manevi desteğinden güç aldı.

Bugün Sovyetler Birliği'nde 100'den çok ulusa, milliyete mensup işçiler, köylüler, emekçi aydınlar el ele vermişler komünizmi kuruyorlar. Komünizmin maddi-teknik temellerini yaratıyorlar. Bu ortak amaç etrafında daha da kenetleniyorlar, daha bir yıkılmaz oluyorlar. Ve bu temel üzerinde, 100'den çok ulus ve milliyet yepyeni bir halk oluşturuyorlar: Sovyet halkını.

Bu halk, sosyalist sisteme dahil öteki ülkelerin halklarıyla birlikte, 1917'de olduğu gibi, bugün de sömürüye karşı savaşan dünya işçi sınıfının, emperyalist köleliğe, baskıya karşı savaşan ulusal kurtuluş hareketlerinin yıkılmaz esin kaynağı, güç kaynağı oluyor. Dünyanın her yerinde milyonlarca, milyonlarca insan sosyalizmi benimsiyor, sosyalizmi amaçlıyor, bu uğurda savaşıyor.

İşte, artık yeryüzünde üstünlüğünü her alanda yitirmiş olan emperyalizmin, çokuluslu tekellerin telaşı bundandır. «Çatırdayan İmparatorluk» adlı bu deli saçması yazıdan medet uman ITT adlı çokuluslu tekelin Türkiye temsilcisi, TÜSİAD patronu, emperyalizmin işbirlikçisi, tekellere «Tercüman» Kemal Ilıcak'ın telaşı bundandır.

Ne 1917 Oktobr Devriminin hemen ardından 14 emperyalist devletin saldırısı ve gericiliğin başlattığı iç savaş, ne de İkinci Dünya Savaşı'nda faşist Hitler ordularının saldırısı Sovyet halkının sosyalist devletini yıkabilmiştir. 100'den çok ulusa ve milliyete mensup Sovyet emekçileri bu saldırıları birlikte göğüslemişler, sosyalist vatanı savunmak için birlikte milyonlarca şehit vermişlerdir.

Emperyalist orduların yıkamadığı bu kaleyi, müslüman emekçi halkın sünnet düğünü gibi, «aşure günü» gibi, evlenme töreni gibi bazı doğal gelenekleri yıkacak öyle mi? Kala kala son umut kapısı bu mu kaldı? Sıfırı tükettiğinizin en güçlü kanıtı değil midir bu?

Evet, çatırdayan bir imparatorluk var. Bu imparatorluk, kapitalist sömürü ve emperyalist sömürge imparatorluğudur. Bu imparatorluk emperyalist tekellerin işbirlikçisi Koç'ların, Sabancı'ların, Kemal ve Nazlı Ilıcak'ların imparatorluğudur. Ve bu imparatorluk mutlaka yerle bir olacaktır. Türkiye işçi sınıfı, Türkiye emekçileri, «gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan» güneşli bir Türkiye'de yaşayacaklardır. Bu Türkiye'yi kendi elleriyle kuracaklardır.

Telaşınız bundandır.

FORUM

24 Temmuz ve sınıf uzlaşmacılığı

Dünya işçi sınıfının dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs burjuvaziye, her türlü gericiliğe, haksızlığa ve sömürüye karşı en büyük başkaldırının gerçekleştirildiği gündür. İşçinin, emeğini korumak ve insanca yaşamak için verdiği mücadelenin bayraklaştığı gündür. İşte bu gün işçi sınıfının gerçek bayramıdır.
24 Temmuz, burjuvazinin ve sınıf uzlaşmacısı sendikal anlayışın bayramı olabilir, ama işçi sınıfının hiçbir zaman olamaz.

Özcan ERTÜRK: (GENEL — DER İST. ŞUBE SEKRETERİ)
Nazım ÖZTÜRK: (TÜS — DER ÜYESİ)
Faik ÜSTÜN: (HALK — KOOP İST. BÖLGE TEMSİLCİSİ)

SENDİKAL MÜCADELE

Türkiye işçi sınıfımızın sendikal savaşımı yıllar öncesine dayanır. Sınıf esasına dayalı örgüt kurmak hakkı, Aydın Demiryolu işçilerinin direnişinden, Tersane grevlerinden ve İmalât-ı Harbiye işçilerinin mücadelesinden geçen işçi sınıfı tarafından 1946 yılında kazanıldı.

Bu ilk sendika, gelişen işçi sınıfı hareketini kırmak için burjuvazi tarafından hemen kapatılarak, yöneticileri askeri mahkemeye verildi.

Saldırılar ve baskılara karşın, savaşımını daha bir güçle sürdüren işçi sınıfı, tüm baskıları aşarak, 1947'de Sendikalar Yasası'nın çıkarılmasını sağladı ve devlet güdümü dışında sendika kurmayı başardı.

TÜRK-İŞ'İN DOĞUŞU VE UZLAŞMACI SENDİKACILIK

1950'lerde ülkemizin kapılarını ABD emperyalizmine iyice açan Demokrat Parti iktidarı, işçi sınıfının gelişen sendikal mücadelesini burjuvazinin güdümüne sokmak için bir dizi girişimde bulundu. CIA ile ilişkisi bulunan Irwing Brown Türkiye.de Amerikan tipi sendikacılığı geliştirmek amacıyla bir takım sendikalarla ilişki kurdu. Beyin yıkama işlemi, dış gezilerle ve Amerika'da inceleme seyahatlarıyla sürdürüldü.

Amerikan tipi uzlaşmacı sendikacılığın tüm inceliklerini eğitimler sonucu öğrenen bu kişileri, daha sonra Türk-İş'in yöneticileri olarak görüyoruz.

Türk-İş'in içinde mücadele yürüten yurtsever sendikacılara karşı AIT (Amerikan İktisadi Kalkınma Teşkilatı)ndan aldığı yardımlarla konfederasyona egemen olan uzlaşmacı sendikacılar, Demirsoy'lar, Tunç'lar işçi sınıfının çıkarlarını burjuvaziye peşkeş çekiyorlar, partilerüstü politika teziyle sermayenin ekmeğine yağ sürüyorlardı.

Ancak, gelişen işçi sınıfının mücadelesi, Saraçhane mitinglerinden Kavel grevlerinden geçe geçe, 1961 Anayasası'nın 46-47. maddelerinde grevli, toplusözleşmeli sendikal haklar olarak somutlaştı.

Yıllar boyu süren savaşımla burjuvaziden koparılan bu haklar, işçi sınıfı tarafından günlük mücadele içine sokulup fiilen uygulanmaya başlarken, burjuvazi hakların yasayla düzenlenmesini engellemeye ve geciktirmeye devam etti.

1963 yılının 24 Temmuz'nda çıkartılan 274 ve 275 sayılı yasalarla da grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakları budama yoluna gitti.

Bu yasalar, işçi sınıfının kazanımlarını burjuvazinin yararına çevirmek ve çalışma barışını sağlamak bahanesiyle çıkarılmıştır. Çalışma barışı, burjuvazi ile işçi sınıfı arasında sınıf mücadelesini değil, sınıf işbirliğini kabul eden anlayıştır.

«Greve karşı lokavt», eşitlik ilkesine dayandırılarak, toplu işten çıkarma yasallaştırılmıştır.

İşçi sınıfının en büyük silahı olan grev, toplu sözleşme görüşmelerinin sonunda uygulanabilir hale getirilmiştir. Burada da önce uyuşmazlık kurullarına müracaat gereği ve birtakım bürokratik engeller grevin önüne dikilmiştir.

Yine bu yasalarla bazı işkollarında grev yasağı konulmuştur. Sağlık, eğitim, enerji ve askeri işkolları bu yasağın içindedir.

Grev, sıkıyönetim hallerinde izne bağlanmıştır.

Hükümete grev erteleme yetkisi verilmiştir.

Anayasa'yla en geniş şekilde kazanılmış olan grev hakkı böylece çarpıtılmış, toplusözleşme görüşmeleri içinde sınırlandırılmıştır. Genel grev ve dayanışma grevi engellenmiştir.

24 Temmuz Yasaları, işyeri barışı ve toplumsal barışı sağlama safsatasıyla, sömürü ve baskıyı sürdürmenin hukuksal araçlarını burjuvaziye sunmuştur.

Sınıf işbirliğini sağlama çabasının görünümü olan toplumsal barış, en iyi şekilde bile, kitlelerin gereksinim ve çıkarlarının, birtakım gruplara ne bireylere sağlanacak geçici ve küçük bedeller karşılığında, bu kitlelerin burjuvazinin sınıf çıkarlarına, amaçlarına uygun ve sınıf politikasına bağımlı bir hale getirilmesinden başka birşey değildir.

Böylece, tüm işlevi, gelişen işçi sınıfı mücadelesini burjuvazinin kontrolü altında tutmak olan Türk-İş Yönetimi, 24 Temmuz yasalarının baş savunucusu olmuş, bu yasaları özgürlükçü demokrasi dedikleri sömürü ve baskı sisteminin temel taşları saymış ve ihanetini daha da ileri götürerek 24 Temmuz'u işçi bayramı ilan etmiştir.

İŞÇİ SINIFI İLE BURJUVAZİYİ UZLAŞTIRMA GİRİŞİMLERİ BOŞUNADIR:

Az gelişmiş tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de emperyalizm, sömürü politikasını en azgın şekilde sürdürmektedir. Kapitalist burjuvazi, sömürüden pay alma çabası içinde işçi, köylü ve tüm emekçileri ezmekte, bir yandan yaşam şartlarını dayanılmaz hale getirerek halkı açlık, sefalet ve baskı altında tutmakta, bir yandan da gelişen işçi hareketine karşı faşizm koşullarını yaratmaktadır.

Burjuvaziyle: tüm emekçi kitlelere, çalışan aydınlara karşı oldukları için ve onları ezmeye, sömürmeye devam ettiği için uzlaşılamaz. Halkın yaşamı, özgürlükleri, hakları ve geleceği güvence altında olmadığı için uzlaşılamaz.

Sınıf işbirliği, ezilen halkı dağıtarak, onun örgütsel gücünü zayıflattığı ve burjuvazinin sömürü ve baskı politikalarını kolaylaştırdığı için mümkün değildir. Emekçi halk çoğunluğunun üzerinde kurulmaya çalışılan egemenliğe karşı, proletaryanın ve diğer emekçi halkın birleşmeleri gerektiği için mümkün değildir.

Bu koşullar içinde süren işçi sınıfı savaşımı, uzlaşmacı sendikacılığa karşı sınıf ve kitle sendikacılığını yaratmıştır. 1967 yılında kurulan DİSK, yığınlar halinde işçileri bünyesinde toplamasıyla, sınıf disiplini içinde ödün vermez mücadelesiyle işçi sınıfının gerçek örgütü olduğunu göstermiştir.

Faşist tırmanışın sürdürülmesinde en büyük engel olan sınıf ve kitle sendikacılığının temsilcisi DİSK, burjuvazi için yıkılması mutlak gerekli bir hedef haline gelmiştir. Bu amaçla saldırılar yoğunlaştırılmış, basınıyla, ajanıyla, provokatörüyle, faşist militanıyla çökertilmeye çalışılmıştır. Her türlü oyun denenmiş, kazanımlar yasa değişiklikleriyle geri alınmak istenmiştir.

Ancak, işçi sınıfının kararlılığıyla hareket eden sınıf ve kitle sendikacılığı, geri bir adım atmadığı gibi yeni kazanımlar elde etmiştir.

Burjuvazinin, budanmış haliyle bile fazla gördüğü 24 Temmuz yasalarını daha da gerici bir hale getirme girişimine, 15-16 Haziran'da gerekli cevabı vererek, büyük gösterisiyle mevzisini korumuştur. Bu gün işçi sınıfının bir savaşım günüdür. İşçi sınıfı burjuvaziye gücünü kabul ettirdiği bu günü bayram ilan etmiştir ve geleneğini sürdürmektedir.

Siyasal özgürlüklerin kısıtlanmasına yönelik DGM'ye karşı ülke çapında yapılan grevler, savaşkan işçi sınıfının başka bir başarısıdır. Siyasal örgütlenmenin engeli faşist yasa maddeleri bu kararlılığın ve gücün karşısında kesinlikle yok olacaktır.

Mücadele; demokrasiye ve özgürlüklere yapılan saldırılara karşı her zaman sürdürülecektir. İşçi sınıfının siyasal özlemlerini gerçekleştirme yolunda engel tanınmayacak, savaşım devam ettirilecektir. Ve işçi sınıfı bu mücadele tarihi içinde bayramlarını kendi seçer.

Dünya işçi sınıfının dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs, burjuvaziye, her türlü gericiliğe, haksızlığa ve sömürüye karşı en büyük başkaldırışın gerçekleştirildiği gündür. İşçinin, emeğini korumak ve insanca yaşamak için verdiği mücadelenin bayraklaştığı gündür. İşte bu gün, işçi sınıfının gerçek bayramıdır.

1 Mayıs'ların ülkemizde de, DİSK'iyle, Türk-İş'li sendikalarıyla, işçi sınıfının yolunu kendi yolu benimsemiş tüm demokratik güçleriyle, her türlü engelleme, baskı ve provokasyona karşı kitlesel kutlanışı, bu anlayışın en somut örneğidir.

24 Temmuz, burjuvazinin ve sınıf uzlaşmacısı sendikal anlayışın bayramı olabilir, ama işçi sınıfının hiçbir zaman olamaz.

yorum

OYA BAYDAR

Ne yapsın adamcağız!

1973, 1974'lerde, en geniş yığınlar için «umut» olan, «umut» diye sunulan, 1979 yılında «umut kırıklığı»na dönüştü. Şimdi önemli olan, yığınların umutsuzluğunun onları aykırı, yanlış yönlere itmesinin; faşizmin, gericiliğin, Demirel tipi politikacıların bundan yararlanmalarının engellenmesi.

UMUT'ların kırılışı karşısında, gerçek seçeneğin ne olduğunu bilen, bilinçli, öncü kesimler dışında, özellikle orta katmanlarda, geniş emekçi kesimlerde, iki farklı tavır, iki yöneliş görülüyor. 1973'de CHP'ye oy vermiş, «Tekelleri kuşatacağız», «İnsanca hakça bir düzen», «Akgünler», «Ne ezen ne ezilen», «Toprak sürenin, su kullananın» diyen sesin peşinden gitmiş yığınlar, şimdi bir bölümüyle «Bu da fos çıktı» diyerek tekelci burjuvazinin siyasal partilerinden birine yeniden tutunma eğilimi gösteriyorlar. Taksiye, dolmuşa bindiğinizde, şoförün, «Abi, ne ettiysek kendimiz ettik. Bilememişiz. Demirel hileci, hurdacı ama ne yapıp yapıp benzin buluyordu» dediğine; bakkalınıza uğradığınızda, «Ne yapsak ki beyim? Bu umut da kırıldı, yeniden Demirel'e mi döneceğiz?» sorusunu ciddi ciddi sorduğuna; küçük üreticinin «Aman bunlar gitsin de kim gelirse gelsin» havası içinde olduğuna tanık olabilirsiniz. Bu son derece tehlikeli bir eğilim, umutsuzluğun, arayışın son derece tehlikeli yollara doğru akmasının bir göstergesidir.

ÖTE yanda, daha çok aydın kesimlerden, kararlı CHP'lilerden, kent küçük burjuvazisinden, memurlardan oluşan bir başka kesim var. Bunlar, işlerin sarpa sardığını görüyorlar. Ama seçeneği göremediklerinden eleştiriler karşısında ya susuyor, ya da Ecevit'i kastederek, «Adamcağız ne yapsın, çevresi sarılı, eli kolu bağlı. MHP'nin üzerine giderse daha fazla azabilirler, darbeye kalkışabilirler. IMF'e bağlanmasın da ne yapsın. Ekonomi bu duruma gelmiş. Adam mecbur efendim! Adam ne yapsın efendim! Yüklenmeyin, bekleyin, vs...» gibi sözler söylüyorlar.

CHP'nin yarattığı kaçınılmaz umut ve hayal kırıklığı nasıl yenilebilir? Bu hayal kırıklığının faşizme, gericiliğe, tekellere yem olmasının önüne nasıl geçilebilir? Bu soruların cevabı «Adamcağız ne yapsın» mantığını çürütmek için açıklanması, anlatılması, söylenmesi gerekenden, bu mantığa verilecek cevaptan bağımsız değildir.

ASLINDA, «Adamcağız ne yapsın» mantığı. Veya «Allah gelse bu memleket düzelmez» propagandası, burjuva reformizminin, sosyal demokrasinin yıllardan beri yığınların kafasına işlediği kaderciliğin, pasifizmin tek seçenek olma şantajının bir sonucudur. Burjuvazinin hepsi iflas etmiş veya iflas etmeye mahkûm iktidar seçenekleri, hükümet modelleri karşısına gerçekçi çözümü ise, ancak ve ancak, Türkiye işçi sınıfı öncülüğündeki ulusal demokratik güçler getirebilir, bu tehlikeli kaderciliği, pasifizmi, şantajı, onlar aşabilir. Ve bu çözüm aslında getirilmiş, adı konmuştur. Ulusal Demokratik İktidar denmiştir adına. Yani emperyalizme, faşizme, tekellere karşı tüm emek güçlerinin, tüm ulusal güçlerinin işçi sınıfı öncülüğündeki iktidarı...

KİMİLERİ bu hedefi «hayalci», «erken», «zamansız» bulabilirler. Ama kimse bu hedefe bugünden yarına varılacağını, hemen yarın iktidar alınacağını söylememektedir. Ancak, hedef göstermenin, seçenek göstermenin zamanı çoktan gelmiştir, geçmektedir. Hedefe doğru yürümek, ancak ve ancak yığınlara hedefi göstermek ve onları hedefe giden yola hazırlamakla, bu yola çıkarmakla olanaklıdır.

ULUSAL demokratik güçler, işçi sınıfı militanları, kadrolar için güncel görev, bu hedefi en geniş yığınlara en etkili bir ajitasyon propaganda çalışmasıyla gösterebilmek, somutlayabilmektir. «Adamcağız ne yapsın» teslimiyetçiliğini yenmenin yolu da buradan geçmektedir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Baştürk'ün altı koşulla «tabanlarına seslenmek istediği» üç sendikadan biri — Bağışlama. 2) Dikkat ve ilgiyi başka bir yere çekerek pasifleştirmek. 3) Bir siyasi hareketin ajitasyon, propaganda ve örgütleme eylemleri için büyük önemi olan yayın — Kısaltmada «adres». 4) Şiddetli ve çok büyük sıkıntı (eski dil) — Yetinme, kanaat. 5) Çağdışı bir cezanın infaz aygıtı. 6) İplik eğirici alet — Küçük espri, nüktecik. 7) Ezgili ses çıkarmak — Yunan alfabesinde bir harf. 8) Kilolitre'nin simgesi. 9) Tersi, çepeçevre. 10) Acınma, yerinme — Tersi, paralı asker.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Bir uçak kaçırma olayına karşı girişilen operasyon nedeniyle adı bu olayı çağrıştıran Afrika'nın doğu kıyısında bir kent. 2) İstanbul'un bir semti — Favori. 3) Telaşla — Yüksek, kalın duvarlı geniş yapı. 4) Örgütlü bir suçun genellikle görünmeyen teşvikçi ve finansörü — Trabzon'un bir ilçesi. 5) Tersi, sabahın alaca karanlık vakti — Tersi, beyin. 6) Tersi, bilimadamları kurulu — Radyum'un simgesi. 7) Sporcuların karşılaşmalar öncesinde üç kez yineledikleri ünlem — Bir aileye, babadan oğula geçmek üzere verilen (mülk). 8) Tersi, kulakları rahatsız edecek türden bağırma — Kısaltmada «Fransızca». 9) Tersi, bir klasik Türk müziği çalgısı — «Ulus»un öğeleri arasında olmadığı halde egemen sınıflarca böyle gösterilmeye çalışılan kavram — Eczacılık bilimi uzmanı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) MeteTan — De. 2) İpotek — Şam. 3) Siz — Şifahi. 4) KKK — Ehil. 5) Orkide. 6) Kepek — Ases. 7) Ana — ilA — Eda. 8) Terör Yarat. 9) Asal — El — Me 10) Nüktedan.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) MİSK — Katar. 2) Epik — eneS. 3) Tozkoparan. 4) Et — Re — Ölü. 5) Teşekkür. 6) akİ — Ayet 7) Feda — alE. 8) Şaheser. 9) Dahi — edamA 10) Emil — Saten

Okurlardan Politika'ya

Kürt sağlık emekçilerinin sesi

Biz sağlık emekçilerinin örgütü olan TÜS - DER, üyelerinin ekonomik - demokratik hakları uğrunda mücadele veren bir örgüt. Grevli, toplusözleşmeli sendikal hakları almaktır temel hedefi. Bu savaşımı sürdürürken, diğer yandan da ülkemizin bağımsızlık ve demokrasi hareketinde sağlık emekçilerinin örgütlü bir biçimde yer alması için çalışıyor.

TÜS - DER, üyelerinin haklarını savunma ve yeni haklar elde etme mücadelesindeki örgütlü gücünü, 1 Mayıslarda, DGM direnişlerinde, faşizmi protesto mitinglerinde, tamgün yasa tasarısında göstermiştir.

TÜS - DER'in başarılarını hazmedemeyen ve onu provokasyona açık bir örgüt haline getirmeyen işbirlikçi tekelci burjuvazi, Konuk Yayınevin'ce tanıtma amacıyla Derneğimize gönderilen bir Masa takvimini bahane ederek dernek başkanını ve yöneticilerini tutuklamıştır. Halbuki Anayasamız okuma ve fikir özgürlüğünden bahseder. Biz de soruyoruz, bir takvim yüzünden demokrasi savaşımında saygın yeri olan TÜS - DER yöneticileri tutuklanırken, ilerici basın susturulurken, ilerici gazetelere sansür konurken nerede özgürlük? TÜS - DER yöneticilerini tutuklama nedeni takvim midir acaba? Elbette ki hayır. Amaç ilericilere, demokratlara, sosyalistlere gözdağı vermek, onları sindirmek.

Tüm sağlık emekçileri, bugün ülkemizde alabildiğine artan enflasyondan ekonomik bunalımdan, işsizlikten, baskıdan ve terörden büyük ölçüde zarar görmektedirler. Bu nedenlerle sağlık emekçileri anti - faşist, anti - emperyalist, ilerici bir yapıya sahiptirler. Bölgemizde Kürt emekçi halkımız üzerinde baskılar giderek yoğunlaşıyor. Emperyalist güçler, doğuda provokasyonlar düzenleyip bölücülük çığlıkları atarak barış, bağımsızlık ve demokrasi savaşımımızı gemlemek istiyor. Biz Kürt sağlık emekçileri inanıyoruz ki; bu girişimler sonuçsuz kalacak ve işçi sınıfımız ileri demokratik düzeni mutlaka kuracaktır. Bu inançla biz Kürt sağlık emekçileri, Türkiye'nin tüm sağlık emekçileriyle tek bir yumruk, tek bir yürek her türden bozguncu - ayrılıkçı akımlara ve sekter, şoven tutumlara karşı işçi sınıfının bilimi doğrultusunda savaşım bayrağını dayanışma içinde yükselteceğiz. Devrimci selamlarımla.

DİYARBAKIR — ABDULLAH AZİZOĞLU

AYŞEHOCA KÖYÜ'NDEN POLİTİKA'YA SESLENİYORUM

Bizler, Çukurova'nın gerici toprak ağalarına karşı işçi-köylü bağlaşıklığının temelini atarak, gericiliğin kör karanlığına karşı işçi sınıfının savaş yolunu seçen, yarının savaşsız-sömürüsüz dünyasını hünerli elleriyle kuracak olan köylü gençliğinin içinden sesleniyoruz. Biz, savaşa karşı barıştan ve gericiliğe karşı ilericilikten yana demokrasi mücadelesinde omuz omuza uğraş veren emekçileriz. Dün olduğu gibi bugün de faşistler tarafından katlediliyoruz. Can güvenliğinin ve öğrenim özgürlüğünün kalmadığı bir ortamda yaşıyoruz.

Bireysel terörizm ve faşist baskı güçleri, kazandığımız lokmamıza, çocuklarımızın rızkına el atıyor. Dahası, emeğin ve özgürlüğün düşmanları, işçi-köylü bağlaşıklığının düşmanları, ilerici gençlerimize, emekçi halkımıza saldırıyor. Köyümüzdeki faşistlerle çevre köylerdeki faşistler okula giden çocuklarımıza, pamuk çapasına giden kadınlarımıza saldırıyorlar.

Adana ili Kozan kazasının Ayşehoca köyünde ve çevre köylerde giderek şiddetlenen faşist terörle ilgili olarak çeşitli mercilere yaptığımız başvurular hep yanıtsız kaldı. Şimdi, emekçilerin ve aydınların, köylülerin ve tüm alınteriyle geçinenlerin gazetesi olan Politika'ya sesleniyoruz.

Köyümüzdeki MHP'li, ÜGD'li faşistler, çevreden aldıkları destekle Kürt, Türk, Alevi, Sünni yurttaşları birbirine düşürmeye yönelik baskınlar düzenliyorlar.

ADINA ALİ SAYĞILI
AYŞEHOCA KÖYÜ EMEKÇİLERİ

İsrail uçakları Lübnan'ı bombaladı 18 ölü, 50 yaralı var.

Lübnan Başbakanı: «İsrail'in saldırıları durdurulsun»

Dış Haberler Servisi — Lübnan Başbakanı Selim Elhoss dünya kamuoyuna ve devlet başkanlarına yaptığı çağrıda İsrail'in Güney Lübnan'daki sivil yerleşim bölgelerine sürdürdüğü insanlık dışı saldırı ve bombalama eylemlerinin durdurulması için harekete geçmelerini istedi. İsrail'le iyi ilişkiler içinde olan ülkelerin bu ilişkilerini yeniden gözden geçirmesi gerektiğini söyleyen Lübnan Başbakanı Elhoss «İnsan hakları»ndan söz den bu İsrail müttefiki ülkelerin Lübnan'da hergün İsrail bombalarıyla öldürülen insanları görmezlikten geldiklerine dikkati çekti.

Bu arada geçtiğimiz hafta başında denizden ve karadan başlatılan İsrail saldırısı, önceki gün uçakların da katılmasıyla sürdü. İsrail uçakları Güney Lübnan'da bir sahil kasabası olan Damur ve 5 yerleşim bölgesini bombalayarak 18 sivilin ölümüne ve 50 kadarının yaralanmasına neden oldu.

Şam Radyosu, Suriye Hava Kuvvetlerine bağlı savaş uçaklarının Güney Lübnan'ı bombalayan İsrail uçaklarına karşı koyduklarını, İsrail uçaklarının da Suriye uçaklarıyla bir çarpışmaya girmeksizin kaçtıklarını bildirdi.

Arafat, Fransa ve İtalya'ya davet edildi

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat'ın Fransa ve İtalya'yı ziyaret etmek üzere resmen davet edildiği bildirildi.

Katar Haber Ajansı, Arafat'ın her iki ülke tarafından resmen davet edilmesinin büyük önem taşıdığına dikkat çekerek Arafat'ın ziyaret tarihinin henüz saptanmadığını, bunun da Lübnan'daki gelişmelere bağlı olduğunu bildirdi. Ajans Arafat'ın muhtemelen Ağustos sonlarına doğru önce Fransa'ya sonra da İtalya'ya gidebileceğini haber verdi. Arafat'ın Fransa ve İtalya'dan sonra F. Almanya'nın çağrısı üzerine bu ülkeye de gideceği belirtiliyor.

Bilindiği gibi FKÖ lideri Arafat Temmuz başlarında Viyana'da Avusturya Başbakanı Brunu Kreisky ve Sosyalist Enternasyonal Başkanı Willy Brandt ile görüşmüştü. Görüşmeler sonunda Sosyalist Enternasyonal Filistin Kurtuluş Örgütü'nü tanımış ve bu örgütle daha iyi ilişkiler için tüm üyelerine çağrıda bulunmuştu.

ABD yeni Kıbrıs Planı'yla Ada'yı askersel olarak kullanmak istiyor

● 20-22 HAZİRAN TARİHLERİ ARASINDAKİ TOPLANTIDA, KIBRIS'IN NATO'NUN GÜNEYDOĞU KANADI İLE DOĞU AKDENİZ ARASINDA BAĞLANTI ÜSSÜ OLARAK KULLANILMASINA KARAR VERİLDİĞİ ÖNESÜRÜLDÜ

Dış Haberler Servisi — ABD'nin Kıbrıs konusunda yeni bir plan hazırladığı, bu plana göre Kıbrıs adasını askersel amaçları doğrultusunda kullanmayı düşündüğü açıklandı.

AA'nın Kıbrıs gazetelerine dayanarak verdiği habere göre, 20 - 22 Haziran tarihlerinde yapılan Politika Etüd Komitesi toplantısında ele alınan plan, Kıbrıs'ı NATO'nun güneydoğu kanadı ile Doğu Akdeniz arasında bağlantı üssü olarak ele alıyor.

Dışişleri Bakanı Vance, Savunma Bakanı Brown, Enerji Bakanı, Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski ve Genel Kurmay Başkanı Jones'dan oluşan komitenin toplantısında ayrıca bu planın yürürlüğe konabilmesi için Kıbrıs'ta şu andaki durumun korunması kararı alındığı da kaydediliyor.

Lefkoşe'de yayınlanan Rumca gazetelerde yer alan haberlere göre, ABD'nin planı konusunda Kıbrıs'ın egemenliğini tanımama eğiliminde olduğu da öne sürülüyor. Gazetelerin haberlerine göe, ABD hem Kıbrıs'ı askersel amaçları doğrultusunda kullanmayı düşünüyor, hem de Kıbrıs'ın bağlantısızlar hareketi içerisinde kalmasını istiyor.

Demokratik Kore Carter'ın Güney Kore'deki kuvvetleri çekmemesini kınadı

Tokyo (A.A.) — Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ABD Başkanı Jimmy Carter'ın Güney Kore'de bulunan Amerikan kuvvetlerinin geri çekilmesini askıya alma kararını kınadı. Demokratik Kore Haber Ajansı "CNA", bu kararı Carter'in seçim kampanyasında verilen sözlere ters düşmek ve Kore halkı ve barış isteyen tüm dünya halklarına bir meydan okuma olarak niteledi.

"CNA" Ajansı Demokratik Kore kuvvetlerinin ABD'nin düşündüğünden daha çok olduğu yolundaki haberlerin tümüyle uydurma olduğunu bildirdi.

Jimmy Carter'ın kararının gerilimi ciddileştirme tehlikesi yarattığını belirten ajans, ABD'nden Kore yarımadasındaki birliklerini ve öldürücü silahlarını çekmesini istedi.

Bilindiği gibi Carter'ın Güney Kore ziyareti sırasında Güney Kore ve ABD, Demokratik Kore'ye, ABD'nin de katılacağı, üçlü görüşmeler yapılmasını önermişlerdi. Demokratik Kore bu öneri üzerine ABD'nin Kore'nin içişlerine karışmamasını isteyerek Kore'nin kuzeyi ile güneyinin birleştirilmesinin Kore'nin bir iç sorunu olduğu uyarısında bulunmuştu. Carter'ın Amerikan askerlerinin Güney Kore'den çekilmesini askıya alması bu gelişmelerin ardına denk geliyor.

Fransa'da işsiz gençler uluslararası konferans topladı

Dış Haberler Servisi —

Fransa'da Strazburg kenti yakınlarında çeşitli Batı Avrupa ülkelerindeki işsiz gençleri temsilen toplanan 500 genç işsizliği protesto etti. Fransa, İngiltere, Federal Almanya, İtalya ve Avusturya dahil olmak üzere 13 Batı Avrupa ülkesinden gelen işsiz gençlerin konferansta kabul ettikleri bir açıklamada, Ortak Pazar ülkelerinde 2 milyon gencin işsiz olduğuna işaret edilerek gençlere çalışma ve mesleki eğitim olanağı sağlanması istendi. Konferansa katılan gençlerin büyük bölümü, yaşamları boyunca hiç bir iş bulamamış gençlerden oluşuyor.

İran'da petrol bölgelerinde sıkı güvenlik önlemi alınıyor

Dış Haberler Servisi —

İran Resmi Haber Ajansı "Pars", İran devrim muhafızlarının Petrol boru hatlarına ve petrol kurumu bina ve tesislerine yaklaşan şüpheli kişileri uyarıda bulunmaksızın vuracaklarını bildirdi. Ajans, petrol boru hatlarının her iki yanında 300 metrelik bir güvenlik alanı olacağını açıkladı.

İran Resmi Haber Ajansı, kararın, son günlerde petrol boru hatlarına karşı girişilen sabotajlardan ve doğan gergin havadan sonra alındığını bildirdi.

Öteyandan İran Merkez Bankası Başkanı, ülkede bir süre önce devletleştirilen özel bankalarda hissesi bulunan yabancı ortaklara paylarının karşılığının ödeneceğini tekrarladı.

Amerikalıların yüzde 51'i Carter'ı istemiyor

New York (A.A.) — Yayınlanan bir kamuoyu yoklamasının sonuçlarına göre, Amerikalıların % 51'inin Başkan Carter yönetiminden hoşnut olmadığı ortaya çıktı. Geçen hafta Çarşamba ve Perşembe günleri yapılan kamuoyu yoklamasında, ankete katılanların sadece % 32'si Başkan Carter'in yaptıklarını onayladıkları belirlendi. Gözlemciler bu sayının Başkan Carter'ın daha önceki kamuoyu olumlu puanların biraz arttığına dikkati çekiyordu. 539 kişinin katıldığı anket, Başkan Carter'ın geçen hafta sonunda gerçekleştirdiği hükümet tasfiyesinden önce yapılmıştı.

bir dakika

SUUDİ Arabistan Irak - Kuveyt sınırı yakınında (petrol bölgesi) 5 milyar dolar harcayarak 60 bin kişilik bir askeri üs yapımına başladı.

Anlaşılan ABD'nin 110 bin kişilik 'yıldırım ordusu'nun yuvaları hazırlanıyor!

Nikaragua'da yaşam normale dönüyor

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da yaşam normale dönüyor. Hükümet, besin dağıtımının ve iç ulaşımın düzenlenmesi için iki kararname yayınladı. Managua'nın uluslararası Mercedes havaalanının da yeniden ulaşıma açıldığı, Kızılhaç uçaklarının yardım taşımaya yeniden başladıkları bildiriliyor.

Öte yandan hükümet yetkilileri, Amerika'ya kaçan Somoza'nın yeni bir ordu kurarak Nikaragua'ya geri dönmeyi planladığını açıkladılar.

Beş kişilik Hükümet Konseyi üyelerinden Sregio Ramirez, Somoza'nın Miami'de bir ordu kurup Nikaragua'ya geri dönmeyi planladığını söyleyerek, hükümetinin Somoza'nın geri verilmesi için resmi bir başvuruda bulunacağını bildirdi.

Öte yandan Bahama yetkilileri Nikaragua eski Devlet Başkanı Anastasio Somoza'ya oturma vizesi vermek niyetinde olmadıklarını bildirdiler.

Somoza askerlerine karşı tutumlarının ılımlı olduğuna değinen Ramirez, saldırı olaylarının sürdürülmesi halinde daha sert bir tavır takınacaklarını açıkladı.

● **Bolivar, Amerikan ve Avrupalı yayılmacılara karşı Latin Amerika'nın birlik içinde davranması için savaşım verdi.**

● **Amerikan emperyalizmi Bolivar'ın düşüncelerini çarpıtarak Amerika Devletleri Örgütü'nün kurulmasına kılıf yapmaya çalıştı.**

24 Temmuz: Latin Amerika özgürlük savaşçısı Simon Bolivar'ın 196. doğum yıldönümü

L. Amerika Bolivar'ın özgürlükçü ruhunu yaşatıyor

● Simon Bolivar

Simon Bolivar 1826 yılında Panama Konferansının toplanmasına önderlik etmiştir. Bolivar, eski İspanyol sömürgesi Latin Amerika ülkelerinin, Avrupa monarşilerine ve ABD'nin yayılmacı ve hegomonyacı emellerine karşı uzun vadeli önlemler almalarını önerdi. Burada özellikle, Bolivar'ın ABD'nin yayılmacı ve hegomonyacı politikasına karşı olduğunu vurgulamak gerekiyor. Çünkü ABD, Bolivar'ın özgürlükçü düşüncelerini Pan-Amerikanizmle özdeşleştirdi ve bunu, Amerikan Devletleri Örgütü'nün kurulmasında kullandı. ABD emperyalizmi böylelikle, Latin Amerika ülkelerini sömürmesine uluslararası bir kılıf uydurmuş oldu.

● **ABD, BOLİVAR'IN DÜŞÜNCELERİNİ NASIL SAPTIRDI?**

1823 yılında ABD Başkanı Monroe, daha sonraları «Monroe Doktrini» adıyla anılan bir deklerasyonu imzaladı. Bu olay, Pan-Amerikanizmin başlangıcı oldu. 1826 yılında Beyaz Saray Sözcüsü Henry Clay şunları açıkladı: «Hepbirlikte gerçekten Amerikalı olmalıyız ve ABD bu sistemin önderliğini yapmalı. Sistemin merkezi biz olmalıyız.» Bu sözler Pan-Amerikanizmin gerçek hedeflerini gösteriyordu. Daha sonra, «zamanın politikacısı» Blain Monroe Doktrinine son şeklini vererek 1. Pan-Amerikan Konferansı için çağrı yaptı. Konferans Washington'da toplandı. Jose Marti'nin de yazdığı gibi, bütün bunların Simon Bolivar'la ilişkisi yoktur. ABD Bolivar'ın ismini sürekli olarak kullanmışsa da Bolivar'ın söyledikleri ABD'nin uygulamaları ile taban tabana zıttır. 1889 yılında toplanan Washington Konferansının ve Amerika Devletleri Örgütünün Bolivar'ın düşüncelerine tamamen ters düşmektedir.

● **AMERİKAN DEVLETLER ÖRGÜTÜ'NÜN KURULMASI**

Amerikan Devletleri Örgütü 30 Mart 2 Nisan 1948'de toplanan 9. Uluslararası Amerikan Konferansı'nda kuruldu. Böylece Washington Konferansı'nda ortaya çıkan Pan-Amerikanizm yasal olarak uygulanmaya başladı. Örgütün işleyişi ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda belirlendi. Bütün bunlar Simon Bolivar'ın ilerici ve özgürlükçü düşüncelerinin bir devamıymış gibi gösterildi. ABD delegasyonu Başkanı Marshall yaptığı konuşmada, Simon Bolivar Bruckner adındaki ABD askerinin Okinawa'nın işgalinde gösterdiği kahramanlık ile Simon Bolivar arasında bağımsızlık savaşı açısından da önemli benzerlikler olduğunu ileri sürdü. Bunun dışında Caracas'ta toplanan 10. Konferansta yine Simon Bolivar'ın özgürlükçü düşünceleri ABD'nin çıkarları doğrultusunda sömürüldü. Bu kez, ilerici olarak bilinen bazı kişiler de kiralandılar. Toplantıya sunulan «Panama Konferansı'ndan Karakas Konferansı'na», «Amerika Kıtası İlişkilerde Bolivar'ın Önemi» başlıklı çalışmalarda Bolivar'ın düşünceleri saptırıldı.

● **BOLİVAR'IN GERÇEK DÜŞÜNCELERİ**

Bolivar Panama Konferansını düzenlerken özellikle şunları vurguluyordu: «İspanya karşısında bağımsızlığını kazanan Güney Amerika ülkeleri, Avrupa'lı sömürgecilere ve Kuzeyde gelişen tehlikeye karşı birleşmelidirler. Bu Cumhuriyetler bir federasyon oluşturmalıdırlar.»

Pan-Amerikanizmin homojen bir Amerika oluşturma çabaları, cumhuriyetlerden oluşan bir federasyon düşünen Bolivar'ın söyledikleri̇ne tarstır. Çünkü Bolivar, kalkınma düzeyleri, kültürleri farklı olan bu ülkelerin çoğrafik birleşmelerini değil bir federasyon kurmalarını önermişti. ABD'nin Meksika'da Poinsett'i, Bogota'da Anderson ve Lima'da Tudor gibi ajanlarını kullanarak Panama Konferansının olumlu sonuçlarını baltalamaya çalıştığı belgelerle ispatlandı.

Bolivar'ın gerçek düşünceleri, özgürlük adası Küba'da yaşıyor. Jose Marti'nin, Castro'nun uyguladıkları Bolivar'ın gerçek istemleri oldu Nikaragua'daki duruma tartışmak üzere toplanan Amerikan Devletleri Örgütü toplantısında gösterdiği gibi Latin Amerika ülkelerinin Amerikan emperyalizmine karşı savaşımları güçleniyor.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Irkçı rejimler ve koruyucuları

Politika'da ikiyüzlülük sermayeci düzenin değişmeyen kuralları arasındadır. Bunu, hemen her dönemde, en somut örnekleriyle gözlemek mümkün.

Vietnam'da bizzat yarattıkları «göçmen» dramını «insan hakları savunuculuğu» giysilerine bürünerek politik istismar aracı haline getirirken, aynı anda, Nikaragua yangınının kurbanlarına, çeyrek yüzyıldan bu yana anayurtlarında göçmen hayatı sürdüren Filistin halkının acılarına sırt çevirenler onlardır.

Afrika'nın ırkçı ve faşist rejimlerinin, dolaylı yollardan kurtarılması girişimleri de, kuşkusuz, sermayeci düzenin uygulamakta olduğu ikiyüzlü politikaların en somut örnekleri arasında yer almaktadır.

ABD, İngiltere, Fransa ve Batı Almanya'nın Birleşmiş Milletler ve tüm dünya kamuoyu tarafından geri dönülmez bir biçimde mahkûm edilen Güney Afrika ve Rodezya'nın ırkçı rejimlerini, bu ülkelerdeki muazzam ekonomik ve stratejik çıkarları yüzünden yıllardır gizli - açık destekledikleri biliniyor.

Örneğin İngiltere, hem de işçi iktidarı sırasında, Birleşmiş Milletlerin ekonomik bloküs kararını uygular görünürken, el altından BP ve Shell aracılığıyla Salybury rejimine «karadan» petrol sağlamayı ihmal etmemiştir.

Bugün Muhafazakar Thatcher ve Beyaz Saray'daki «insan hakları» havarisi, Harold Wilson'dan daha ileri giderek, aynı oyunu çok daha açık bir biçimde oynamak niyetinde görünmektedirler.

Enerji bunalımı, Skylab ve Vietnam'lı «göçmenler» konusunda koparılan fırtınanın tozu dumanında Rodezya'daki ırkçı beyaz azınlığın kuklası zangoç Muzovera'nın, ipleri ırkçılarca çekilen işbirlikçi «hükümetinin» yasallaştırılmasını sağlamak için ilk adımını atmış, sessizce önce Washington'u, sonra da Londra'yı ziyaret etmiştir.

ABD Dışişleri temsilcisi «ülkesinin Muzovera ile diyaloğa hazır olduğunu açıklamıştır. İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Karrington da» Rodezya rejiminin uluslararası planda tanınması için çaba gösterileceğinden söz etmiştir.

Afrika Birliği Örgütü tarafından olduğu gibi, ülkenin gerçek temsilcileri Zimbabwe savaşçıları tarafından da şiddetle kınanan bu ziyaretlerin amacı, kukla hükümetin başta İngiltere ve ABD olmak üzere onların dümensuyunda yol alan ülkelerce tanınmasını, böylece de artık sonu gelen ırkçı rejimin, bu kez kukla Muzoreva'nın zangoç giysileri altında yaşamını sürdürmesini sağlamak.

Sermayeci düzenin süfli çıkarları uğruna şeytanla bile işbirliği yapmaktan çekinmediği bin kez kanıtlanmış bir gerçektir. Güney Afrika'da ve Rodezya'da milyonlarca karaderilinin bir avuç ırkçı ve faşistin sultası altında inim inim inletilmesi, kuşkusuz, boşuna değil. İngiltere, ABD, Fransa ve Batı Almanya'nın bu iki ülkedeki çıkarları akılalmaz ölçülerdedir. Güney Afrika'da ve Rodezya'da tatlı işler çeviren Batılı şirketlerin sayıları ve acımasız soygundan elde ettikleri kârlar ürkünç düzeydedir. Bu yüzden ne pahasına olursa olsun, ırkçı rejimleri doğrudan ya da dolaylı desteklemektedirler.

Güney Afrika'da hâlâ dağıtılabilme olanağına sahip ender karaderili gazetelerden biri olan «POST»un açıkladığına göre, emperyalizmin himayesindeki ırkçı Pretoria rejiminde şu sıralarda her 20 dakikada bir karaderili çocuk, kötü beslenme sonucu, ölmektedir.

Yine aynı gazetenin açıkladığına göre, ırkçı rejimin toplama kamplarındaki 2 milyon karaderili çocuk, açlıktan ölme tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır.

Sorun, tüm azgelişmişler ölçüsünde ele alındığında, daha vahim boyutlara ulaşmaktadır. Uzmanların hesaplarına göre azgelişmiş ülkelerde yaşayan 12 milyon çocuk, bu yılın sonuna kadar, yiyecek bir şeyler bulamadıkları için, «açlıktan» ölecektir.

Onları kurtarmak için, çocuk başına sadece üç dolar yetiyor oysa.

Emperyalizmin, Dünya Çocuk Yılında, çocuklara armağanı bu.

Dünya turu

● **PAPA 2.** Jean Paul'un İrlanda Cumhuriyeti ziyareti sırasında Kuzey İrlanda'ya da geçmesi halinde Protestanların büyük gösteriler düzenleyecekleri bildirilmektedir.

● **«UNİTED»** Havayollarına ait bir DC-10 yolcu uçağı sağ motorunda çıkan bir arıza nedeniyle Baltimore - Washington uluslararası havaalanına acil bir iniş yaptı. Havayolu sözcüsü olayda yaralı olmadığını açıkladı.

● **HİNDİSTAN** Haber Ajansi PTİ, bir Kuzey Hindistan kasabası olan Gonda'da yedi kişinin koleradan öldüğünü açıkladı. Haber ajansı, aynı bölgede 100 kadar kişinin de koleraya tutulduğunu ve dispanserlerde aşı stoklarının tükendiğini bildirdi.

Sovyetler'in son 6 aylık ekonomik istatistikleri yayınlandı

Sovyetler Birliği'nin son altı aylık sosyo-ekonomik gelişimini gösteren istatistikler yayınlandı. İstatistiklere göre geçen yılın aynı dönemine oranla sanayi üretiminin yüzde 3,5 arttığı çok soğuk ve çetin geçen kış nedeniyle bazı sektörlerde ortaya çıkan gerilemenin ortadan kaldırıldığı, doğal gaz üretiminin programda öngörülenin üstüne çıktığı belirlendi.

● **KÜBA** Devlet Başkanı Kastro, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'a bir mesaj göndererek kendisini Eylül'de Havana'da yapılacak Bağlantısızlar Konferansına çağırdı.

● **HİNDİSTAN**'ın başkenti Yeni Delhi ve Uttar Prades eyaletlerinde yayınlanan «National Herald» gazetesinin işvereninin Mart ayında lokavt ilan etmesini protesto için gösteri yapan 150 kadar gazete çalışanının tutuklandıkları bildirildi.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Türk yazınında çalışançocuklar

● Sennur SEZER
(Türkiye Yazarlar Sendikası üyesi)

Türk yazını, özellikle 1930'larda atılım yapan Türk hikâye ve romanı, çocuk tipini, sınıfsal ve ruhsal konumunu gözardı etmeden gerçekçi bir gözlemle işleyen bir yazındır. Türk yazınına emek vermiş yazar ve ozanlar, işledikleri çocuk tipleriyle ayrı bir sınıflandırmaya tabi tutulsalar, bugüne kadar yapılan eleştirel değerlendirmelerden daha sağlam bir sonuca varılabilir. Çünkü çocuk nasıl bir toplumun aksak ve düzenli yanlarını yansıtan en önemli bireyse, bir yazarın çocuğa bakış açısı da o yazarın dünya görüşünün ölçeğidir.

Kırsal alan çocuğu tipini, 1910 yılında Küçük Paşa romanında Ebubekir Hazım Tepeyran başarıyla işler. Bir konakta sütninelik eden köylü anasından ayrılıp yaşlı paşaya bir tür gönül eğlenceliği olarak konakta alıkonulan, nazlandırılan Küçük Paşa, koruyucusunun ölümüyle doğal çevresine dönünce uyum gösteremez. Bedensel ve ruhsal bunalımlar, sarsıntılar geçirir, ölür.

Doğan 1000 çocuktan 153'ünün yaşına gelmeden öldüğü, kalanların beşte birinin beslenme bozukluğundan zeka ve beden geriliklerine uğradığı bir ülkedir, ülkemiz. Bu ülkedeki kırsal kesim çocuklarının sosyal ve psikolojik konumlarına Sabahattin Ali'nin Ayran (1938) adlı hikayesiyle yaklaşılır.

Sabahattin Ali'nin 1936'larda Asfalt vb. hikâyelerfyle anlattığı kırsal kesim ve onun küçük üretici çocuklar, Orhan Kemal ve Yaşar Kemal'den sonra Köy Enstitülü yazarlarca, hikâye ve roman yanında röportaj ve incelemelerde büyük bir vurucuiukla incelenecektir.

Yaşar Kemal'in Bebek adlı hikâyesinde (1952), anası harman zamanı doğurduğundan bakımsızlıktan ölmüş, emzirecek kimse bulunamadığından yaşaması rastlantıya kalan bebek; Orhan Kemal'in Bereketli Topraklar'ında, ahırda doğan çocuk büyüyünce nelerle karşılaşacaktır. Yine Yaşar Kemal'in Sarı Sıcak'ta Orhan Kemal'inse çeşitli hikâyelerinde anlattığı kırsal kesimin çocuk emekçileri, Dursun Akçam'ın Analarımız ve Çocuklarımız adlı röportaj-incelemesinde doğudaki serüvenleriyle çıkar karşımıza. Kırsal ekonominin önemli bir parçası olan bu çocuklar, yoksul ev'lerden varsıl konak ve çiftliklere yıllığına kiralanırlar. Ana-babalarının bir yıllık aydınlatma gazı, yemek tuzu ya da tütün parası olacak kadar bir paraya kiralanan bu çocuklar, tarladan ev işlerine kadar çeşitli işlere koşulurlar. Ne koruyanları ne bakanları vardır çalıştıkları evde, ne de yasal güvence'leri. Hizmetkâr ya da Ermenice «öküzleri güden çocuk» deyiminden gelen Hodak sözcüğüyle adlandırılan bu çocuklar, Adnan Özyalçıner'in Garip Nasıl Okuyacak adlı uzun çocuk hikâyesinde de karşımıza çıkar. Temel ekonomik ve sosyal düzen değişmedikçe korunmalarının ve kurtarılmalarının olanaksızlığı vurgulanır. Bu çocuklardan Mahmut Makal, Dursun Akçam, M. Başaran, Fakir Baykurt, Ümit Kaftancıoğlu, Ali Yüce gibi Köy Enstitülerinin eğitimiyle edebiyata geçenler yaşam deneyimleri ve gözlemleriyle kırsal kesimi anlatırlar. Ve okuyamıyan, yaşayamıyan, yaşatılmayan binlerce yeteneğin Türkiye'de neleri değiştirebileceğini düşündürürler bize.

TÜRK YAZININDA «BESLEME»LER

Türk yazını, sosyal incelemelerden, yasal irdelemelerden çok önce «kırsal kesimden getirilip varsıl evlerde çalıştırılan kız çocuk» konusuna eğilmiştir. Eski adı «besleme», «ahretlik», olan bu kızlar, şu andaki adlarıyla «çocuk bakıcısı-yardımcısı kızlar», sömürülen çocuk emeği ve insan yaşamının en somut örnek'leridir. Batı etkisiyle yazınımıza giren hikâyenin olgunlaşma dönemi olan Edebiyatı Cedide yazarlarından Halit Ziya Uşaklıgil, gözlemlediği konak yaşamından hikâyelerle hem kendi hikâyesinin en güzellerini, hem de «besleme» «kalfa», «dadı» gibi adlarla çalıştırılanların ruh ve emek sömürü'lerini verir.

Besleme konusuna, 1936 yılında yayınlanan Semaver adlı kitapta Bohça hikâyesiyle dönülür. Kriz hikâyesinde «bir sanat şaheseri mi, yoksa alelade bir zenci çocuğun hayatı mı önemli, kurtarılmaya değerdir?» sorusunu soran; serseri başıboş çocuklarla birlikte sömürülen sınıfın çocuklarını, öz'emlerini anlatan Sait Faik, Bohça adlı hikâyesinde kısacık yaşamında evin küçükbeyince itilip kakılan, küçükbey bir çocuk aşkıyla davranmaya başlayınca da kovulan küçük bir beslemeyi anlatır.

Reşat Nuri'nin Kızılcık Dalları'ndaki Gülsüm, dayak yiyerek geçirdiği, ahretliği olduğu eve minnet duygularıyla bağlıdır (1932). Ama Halikarnas Balıkçısı'nın Ötelerin Çocuğu (1956) romanındaki Emine, sokaklara düşüşünün başlangıcının nereden geldiğini bilir.

Bir başka hikayecimiz Füruzan, bu kızların cinsel sömürülerini işler hikâyelerinde. Bu tür bir sömürüye uğramadan kurtulabilen ise, emek'erinin tümünü çalıştığı konakta bırakır. (Haraç).

ŞEHİRDE ÇALIŞAN ÇOCUKLAR

Kırsal kesim ve kırsal kesimden ahretlik, besleme getirilenlerin yazınımızda işlenişinden, güncel konu olan şehirde çalışan çocuklara geçmek istiyorum. Şehir ve kasabalarda çalışan çocukları: Küfecilerden esnaf çıraklarına, küçük işportacı ve sanayi işçilerine kadar çeşitli konum'arda bulabiliriz.

Sabahattin Ali, 1935 yılında yazdığı Apartman adlı hikayesinde, babası kapıcılık yapan bir küfeci çocuğu babasının gözünden anlatır.

Çırakların durumlarının, ustalarının, çalıştıranların iyi niyetine, dürüstlüğüne bağlı oluşu, durumlarının iyileşip kötüleşmesinin, ücretlerinin ödenmesinin keyfiliği konusuna, 1927 yılında yazılan Çulluk romanında rastlıyoruz.

Orhan Kemal'in hemen her hikayesinde çocuklar vardır: Babaları işsiz kalmış çocuklar, çağdışı eğitimle çocukluğunu yaşayamayan çocuklar, gecekonduların tek odalarında zamansız erginleşen çocuklar, sınıf ayrımını bilmeyen çocuklar. Bu çocuk'ar ekonomik düzenin ağırlığı altında ezilir, kötü yoldaki ablalarından utanırlar, bazan kendileri cinsel problemlerle karşılaşırlar. Orhan Kemal'in hikayelerindeki çocuklar, yazarın aydınlık gerçekçiliğine uygun olarak, ayakları sürçse dürüst kalmaya çalışan, dürüst kalan ve ekmeklerini taştan çıkaran çocuklardır. Dersleri iyi de olsa, okumak da isteseler, okul mu ekmek mi sorusuyla karşılaştıklarında «önce ekmek» yanıtını vermek zorundadırlar.

Türk hikâyesi, romanı, hatta şiiri, çocuklar konusunu sosyal, hukuksal ve ruhsal açıdan toplumbilimcilerden önce incelemeye başlamıştır. İşlenen çocukların çoğu çalışan çocuklardır. Mehmet Seyda'dan Fahri Erdinç'e, Adnan Özyalçıner'den Bekir Yıldız'a, Tomris Uyar'dan Tarık Dursun K.'ya, Muzaffer Buyrukçu'dan ozan Hikmet'e, Ece Ayhan'dan Turgut Uyar'a, Onat Kutlar'a, Refik Durbaş'a ve Erdal Öz'e kadar pek çok yazar-ozan ve burada örneklerini veremediğimiz diğerleri, bu konuyu, sosyal inceleme yapacaklara geniş bir malzeme bolluğu sağlayacak şekilde işlemiştir.

Benim bu konuya değinmemin nedeni, çocuk edebiyatı adına yıllardır sürdürülmüş ve ders kitaplarında sürdürülen işbirlikçi, hayatı ve çalışan çocuğu yanlış tanıtan bemce edebiyattır.

Yazdıkları hikayelerde siyasal irdelemeler yapan, köykent ikilemini işleyen, ya biraz toprak ya da fabrikayı köylüye çıkış yolu gören, çağının bilincinde bu çocuklara daha fazla yalan söylenmemeli. Dürüst, özel yayınevlerinin bir süredir üstlendiği çağdaş yazarın eserini çocuğa vermeyi artık devlet, hem Kültür Bakanlığı hem de ders kitapları yoluyla üstlenmelidir.

Her hafta 6 bin çocuğun geldiği yurt, Merkez Metodik Öğretim-Eğitim Enstitüsü niteliğinde.

● Yurdun bahçesinde yapılan bir tören...

Bulgaristan çocuklarının sanat yurdu

● Edebiyat, resim, uygulamalı sanat çalışmalarından...

8 hektarlık yemyeşil, çiçeklendirilmiş ve ağaçlandırılmış bir alan. Bu alanın ortasında, üstünde «Septemvriyçe» yazılı güzel bir bina. Sabah erken saatlerden başlayarak akın akın çocukların geldiği bir yer. Dimitrovçu Pionye Örgütü, burayı Merkez Metodik Öğretim-Eğitim Enstitüsü olarak çocuklar için kurmuş. Her hafta 6 bin çocuğun geldiği bir yurttur Septemvriyçe.

Yurdun «Bodra Smana/Dinç Kuşak» adıyla tanınan bir de korosu var. Ayrıca Edebiyat, resim, uygulamalı sanatlar, oyun, müzik ve kültür-fizik çalışmaları da yapılıyor. Böylelikle çocukların yaratıcı yetenekleri geliştiriliyor. Son yıllarda yapılan grafik, heykel, oymacılık, kukla tiyatrosu ve folklör çalışmaları da, yurttaki çocuklar arasında ilgi görüyor. Ancak, sayısı 50'ye varan çeşitli kollardaki bu çalışmalar tüm başkent çocuklarının gereksinimlerine yetmiyor. Bu nedenle, Başkentin çevresinde daha küçük çapta pionye yurtları da kurulmuş.

«Bodra Smana/Dinç Kuşak» korosu, ülkesi adına uluslararası festival ve yarışmalara da katılıyor. 5 kez dünya birinciliği alan Dinç Kuşak Korosu'nun altın madalyaları, diploma ve onur belgeleri, ayrıca en yüksek devlet nişanları da var.

Dans ekibinin adı «Rosna Kitka-Çiğil Çiçek Demeti». 1960 yılında Berlin'de düzenlenen Birinci Çocuk Festivali'nde ilk büyük ödülünü alan Çiğil Çiçek Demeti dans topluluğu, birçok ülkede gösteriler yaptı ve daha birçok kez ödüllendirildi.

«Pioner» Filarmonisi ise, uluslararası üne kavuşmuş adından övgüyle söz edilen bir müzik topluluğu. Geçen yıl Fransa'da büyük ödül aldı. Genç müzisyenler yakında Japonya ve Meksika'ya gidecek.

Plastik sanat dallarında ürün veren genç sanatçılar ise, başkentin çeşitli yörelerinde kendi tablolarından sergiler düzenliyorlar. Bu sergilerden seçilecek en başarılı yapıtlar, 1979 yılının sonunda Meksika'da açılacak bir sergiye gönderilecek.

HABERLER... ...HABERLER

TÜMİS Genel Başkanı Mehmet Çırıka, «Gazino patronları, müzik emekçileriyle servis emekçilerini karşı karşıya getirmek istiyor» dedi...

Tüm Müzik İşçileri Sendikası (TÜMİŞ) Genel Başkanı Mehmet Çırıka, gazino patronlarının müzik emekçileri ile servis emekçilerini karşı karşıya getirmek istediğini belirterek, «bu oyuna ne müzisyen, ne garson hiçbir emekçi gelmez» dedi.

Çırıka, TÜMİŞ Sendikasını yıpratmak amacıyla gazino patronlarının geçtiğimiz günlerde bir sendika kurduklarını, bu sendikaya çeşitli aldatmacalarla üye kayıt edildiğini hatırlatarak özetle şöyle dedi:

«- Bu, patronların eğlence yerlerindeki emekçileri bölmek için düşündüğü bir oyundur. Bu ve buna benzer birçok oyuna hiçbir zaman müsaade etmeyeceğiz.

Eğlence yerlerindeki savaşım bir bütündür. Eğlence yerlerinin garsonu, müzisyeni, komisi, konsomatrisi, tüm emekçileri, kısa sürede mutlaka aynı örgütte toplanacaktır. Bu günler yakındır, buna gidecek yola patronlar göstermelik sendikalar kurarak taş koyabileceklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar.

İşçinin kendi kurduğu örgüt, onun özyönetimi, gece mafiasının uyduruk örgütlerini de, onun kuru sıkı tehditlerini de aşacak ve haklı mücadelesini sonuna dek verecektir.»

TÜMİŞ Genel Başkanı Mehmet Çırıka, Ramazan ayının girmesiyle birçok eğlence yerinin programlarına ara vereceğini, böylece üyelerine ücret ödememe eğiliminde olunduğunu belirterek, «çalışan üyelerimizin ücretlerinin belli bir bölümünün, program olmasa da ödenmesi gerekir» dedi.

Sinematek'in 15. Kuruluş Yılı Haftası programı belirlendi

Sinematek Derneği 15. kuruluş yılı nedeniyle 24 Ağustos 1979 tarihinde başlayacak bir kutlama haftası düzenledi. Yabancı sinemacıların da konuk olarak katılacağı haftanın programı şöyle:

24 Ağustos 1979 — Yabancı konuklar onuruna düzenlenecek basın toplantısı ve tanışma kokteyli. 25 Ağustos 1979 — Kutlama gecesi (Açık Hava Tiyatrosunda). 26 Ağustos 1979 — 15. yıl afiş yarışması sergisinin açılışı ve «Sinematekler» adlı bir panel. 27 Ağustos 1979 — Açık oturum. Konusu «Devlet ve Sinema». 28 Ağustos 1979 — Bir film ve yönetmeni. (Ülkemizde veya yabancı bir ülkede ödül kazanmış veya gösterimi yankılar uyandırmış bir film gösterisi.)

Nasreddin Hoca Öykü Yarışması'nda Şakir Balki birinci oldu

Akşehir Nasreddin Hoca ve Turizm Derneği ile Akşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Gülmece öyküsü yarışması sonuçlandı. Bilindiği gibi bu yarışma, Nasreddin Hoca şenliği içinde yer almaktadır. Birincilik ödülünü «Ölüzler Üstüne Nutuk» başlıklı öyküsüyle Şakir Balkı kazandı. İkincilik ise. Fuat Orer'in «Tahta Ev» adlı öyküsüne verildi.

● Kıbrıs'a giden İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu sanatçıları...

İstanbul Şehir Tiyatrosu sanatçıları Kıbrıs'a gitti

Dışişleri Bakanlığı Kültür Dairesi Genel Müdürlüğü'nün TRT'yle ortaklaşa düzenlediği Girne Şenliğine katılmak üzere, Genel Sanat Yönetmeni Hayati Asılyazıcı başkanlığındaki Şehir Tiyatroları Sanatçıları Kıbrıs'a gittiler.

Haldun Taner'in «Sersem Kocanın Kurnaz Karısı» oyunu 21 Temmuz günü Magosa'da sahnelendi. 24 Temmuz'da Girne'de ve 25 Temmuz'da da Güzelyurt'ta sergileyecekler.

SANAT EMEKÇİLERİNİN SIRTINDAN PARA KAZANAN KONSER ORGANİZE BÜROLARI KAPATILIYOR

Perde ve Sahne Sanatçıları Sendikası Başkanlığı, sanat emekçilerinin sırtından para kazanan bürolar kapanmak üzere dedi.

Konser Organize Büroları gibi, perde ve sahne sanatçılarının sırtından yasal olmayan yollarla para kazananların saltanatına son veriliyor.

İstanbul Valiliği, 1 Haziran 1979 tarihinde Konser Organize Bürolarına, «yapılan işin 1475 sayılı yasanın 85. maddesine aykırı olduğunu, İş ve İşçi Bulma Kurumu Müdürlüğü'nden izin almadıkları takdirde bir hafta içinde yazıhanelerini kapatmaları» gerektiğini bildirdi.

Bürolarının yasal yollara baş vurduklarını bildiren «Persa-İş», yasalara aykırı işlem yapan büroların kapatılacağını, öte yandan İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun sanatçılara hizmet götürmek üzere kuracağı büronun kadrosunu belirlediğini söylemektedir.

Uluslararası Şarkı ve Gençlik Festivali'ne Türkiye'den Levent Seçer katılacak

4-25 Ağustos 1979 tarihleri arasında Viyana'da düzenlenen Viyana Uluslararası Şarkı ve Gençlik Festivali'ne Türkiye'den Levent Seçer katılıyor.

Festival üç dalda olacak: Şarkı - Tiyatro - Bale. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in açışını yapacağı Festivalde, şarkı dalında ilk on dereceye girenlere ödül verilecek.

Daha önce San Remo Müzik Festivaline de katılan ve 16.'lık alan Levent Seçer, Viyana Şarkı ve Gençlik Festivali'nde yarışacak.

NİKARAGUA

● Yazan: Uschi Flacke
● Çeviren: Ayşe Bilge Dicleli

Zaman kokusunu yayınca çürümüşlüğün
gün gelmiş demektir
Jose'nin pencereleri
tahta kulübesi Maria'nın
açılır bir bir

Zaman kokusunu yayınca çürümüşlüğün
gün gelmiş demektir
Üst kattaki efendilerin
daralır solukları
Ve düğmelere basılıp
Ve uçaklar alınıp
düşer bombalar

Zaman kokusunu yayınca çürümüşlüğün
gün gelmiş demektir
çokları ağlar
José, Manuel, Maria
hayvanlar ormana kaçışırlar
yollar kavrulur öğlen sıcağıyla
çocuklar, babalar, kardeşler nerde?

Zaman kokusunu yayınca çürümüşlüğün
gün gelmiş demektir
küçülürken çokları
elinde tutan azlar,
büyür, çoğalır
hiçbir şeyi olmayanlar
utku, hakkın olacaktır,
ama hak uğruna savaştan
daha zorlu ne var?
evet, insanlık için!
ama insanlık uğruna savaştan
daha fazla kurban alan ne var?
Barış gelecek!
Ama barış uğruna da olsa savaştan
daha korkunç ne var?

Zaman kokusunu yayınca çürümüşlüğün
gün gelmiş demektir,
gün gelmiştir.

İZLEYECEKLERİMİZ

TİYATRO

Rumelihisarı'nda İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın 1978/79 Yaz Oyunları Kanlı Düğün 22 Temmuz Pazar gecesi sona erdi. Pazartesi günleri Rumelihisarı'nda oyun yok. 25 Temmuz Çarşamba akşam saat 21.30'dan itibaren ikinci oyun başlıyor: Atmasyonya Berberi Oyun iki hafta sürecek ve 5 Ağustos Pazar gecesi de oynadıktan sonra sona erecek.

Atmasyonya Berberi, Pazartesi dışında her gece 21.30'da Rumelihisarı'nda izlenebilir.

Aziz Nesin'in yazdığı çalgılı kantolu güldürüyü Rauf Altıntek yönetti. Müzik Canan Akın'ın. Dekor - kostüm Nilgün Gürgan'ın dans ve kantoları Deniz Uyguner düzenledi.

SERGİ

● 24 Temmuz Basın Bayramı nedeniyle bir sergi açılıyor.

Basın Yayın Genel Müdürlüğü, 24 Temmuz Basın Bayramı nedeniyle matbaanın kuruluşunun 250. yıldönümünü konu alan bir sergisi 9 Eylül de İzmir'de, daha sonra Ankara'da ve bazı Anadolu kentlerinde de gösterilecek.

● Bodrum Kalesinde açılan Cüneyt Ayral'ın «Yüzler» fotoğraf sergisi ilgiyle izleniyor. Sergi 11 Temmuz günü Bodrum Kalesi avlusunda açıldı. Cüneyt Ayral'ın «Yüzler» resim sergisi, gerek Bodrum'un yerlilerini ve gerekse yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekiyor ve her gün yüzlerce kişi sergiyi geziyor.

Renkli ve siyah-beyaz 55 fotoğraftan oluşan sergide, birçok Bodrum'lunun ve tanınmış sanatçımızın yüzleri de var. Serginin grafik düzenini Füsun Orçun yaptı.

Cüneyt Ayral'ın «Yüzler» sergisi ilgiyle izleniyor...

SİNEMA

Polonya Halk Cumhuriyeti Büyük elçiliği ile Ankara Sinematek Derneği nin ortaklaşa düzenlediği, Polonyalı yönetmen Andrzej Wajda'nın toplu film gösterisi Ankara Sinematek Derneği salonunda sürüyor.

Önceki Pazartesi günü başlayan ve iki hafta sürecek olan toplu gösteride, ünlü Polonyalı yönetmenin Mermer Adam, Düğün, Vadedilmiş Topraklar, Küller ve Elmas, Kayınormanı, Sinek Avlama adlı filmleri yer alıyor.

Kafkasya'da iki komşu...

GÜRCİSTAN, AZERBAYCAN

● ÖMER FARUK TOPRAK

— 8 —

Bakü'nün çevresinde sayısız petrol kuyusu var. Kentin bir bölgesi kuyularla içiçe. Şurada, yolun bir yanında iki katlı evler, öbür yanda otomatik tulumbalarla çalışan kuyular. Biraz ilerde yüzlerce, belki binlerce kuyunun geleneksel kuleleri ufka değin sıralanmış.

Bütün bu kule ormanının arasından geçerek Ateşgâh'a gidiyoruz. İlk petrol burada bulunmuş ve iki bin yıldır sönmemiş burada yakılan ateş.

Otomobilimiz, çok eski bir tarihten kalan binaların önünde duruyor. Kalın duvarlarla çevrili bir avlu, etrafında tapınak yerleri, odalar, kölelere ilişkin hücreler, kuyular, hepsi buradaki müzenin bütününü oluşturuyor. Avlunun ortasında, kaynağı belirsiz, kuru toprağın üzerinde ateş yanıyor.

Genç bir Azeri kızı, Ateşgâh'a ilişkin bilgi verdi bize. O gün sıcak güneş kavuruyor Bakü'yü. Hep gölgede dolaşıyoruz. Azeri kızı, buranın yetkili uzmanı, güzel bir şive ile konuşuyor:

«Belki iki bin yıldır yanıyor bu ateş. Dünyanın en eski petrolü, hiç tükenmeden buradan çıkıyor.»

Türkiye'den buraya pek seyrek gezgin gelirmiş. Belki de bu nedenle bize olağanüstü yakınlık gösteriyorlar. Bizleri kendilerinden biliyorlar. O denli içten bir konukseverlikleri var. Hemen her köşede gördüğümüz yakın ilgi bizi şaşırtmıyor. Çünkü onlar da Türk. Genç Azeri kızı, orada görevli bir arkadaşını da yanına alarak, bize bir saat Ateşgâh'ın her bölümünü anlattı. Kölelik döneminden 20. Yüzyıla nasıl gelinmiş? Hangi evrelerden geçerek gelmiş, bugün dünyanın en önemli yakıtı olan petrol? İkinci Dünya Savaşı'nın en kanlı günleri gözlerimin önünden geçiyor. Buraları alabilmek için, Volgagrad'daki dişe diş savaşımın filmini anımsıyorum. Hitler, Mareşal Paulus teslim olduğu gün yenilmişti aslında. Ama ne yazık ki, insanlık, daha iki yıldan fazla bu çılgının serüvenini seyretti.

Bu acı anılardan sıyrılıyoruz. Tekrar, petrol kulelerinin arasından geçerek Bakü'ye dönüyoruz. Saatlerce petrol kokladık, desek yeridir.

● AZERİ ŞARKILARI

Konukçumuz, sinema gibi bir büyük yapının önünde durdurdu arabayı:

«Burada, şu saatte Azeri sanatçılarının konseri var. Azeri şarkıları dinlemek ister misiniz?» diye sordu bize.

İstanbul'da iken dinlediğim bazı yanık, yüreğe işliyen Azeri şarkıları anımsadım ve ona:

«Elbette dinleriz. Yüksek tellerine vuran türküleri Anadolu'da çok dinledim. Ara sıra Kafkas şarkı ve türkülerini nerede duysam, orada duraklar kalırım» dedim.

Salona girdik, önde konuklara ayrılmış yerlere oturduk. Sahnedeki saz takımı bizim alaturka sazlardan biraz farklı. Bizde pek görülmeyen sazlar var ellerinde. O yanık Azeri şarkılarına pek güzel eşlik ediyorlar. Ve sanırım daha da etkili oluyorlar. Bayan sanatçılar, ulusal giysileri ile çıkıyorlar sahneye. Bizim son yıllarda fazla süslenen solistlerimize benzemiyorlar pek. Kafkasya'nın yerel ölçüleri içinde hepsi. Abartılmış davranışlar içine girdiklerini hiç görmedim. En belirgin yanları, içtenlikle, duyarlıkla şarkı söyleyişleri. İnsan, çok zaman bulunduğu yerden kopuyor, hüzünlü bir havaya kaptırıyor kendini. Bizim Anadolu türkülerinde çok kederli parçalar vardır. Ama Azerilerinki, sarsıcı bir duygusallığa sürüklüyor dinliyeni. Bu duygu yükünün nereden geldiğini konukçumuza sordum.

«Çok çekili bir geçmişimiz var» dedi ve sonra ekledi: «Yaşam savaşında pişe pişe böyle olduk. Bundan dolayı, Kafkas topraklarından çok ozan çıkmıştır.»

● HÜSEYİNZADE İLE BİR AKŞAM YEMEĞİ

Beş yıl İstanbul'da görevle bulunmuş Hüseyinzade'yi daha önceden tanıyorduk. Şimdi Bakü'de önemli bir görevde. Bakü'ye gidip de, onu görmemek olur mu? Daha ilk saatlerde Mirza İbrahim'den rica ettim. Telefonla bizim geldiğimizi haber verdi. Ertesi gün buluşmak üzere sözleştik.

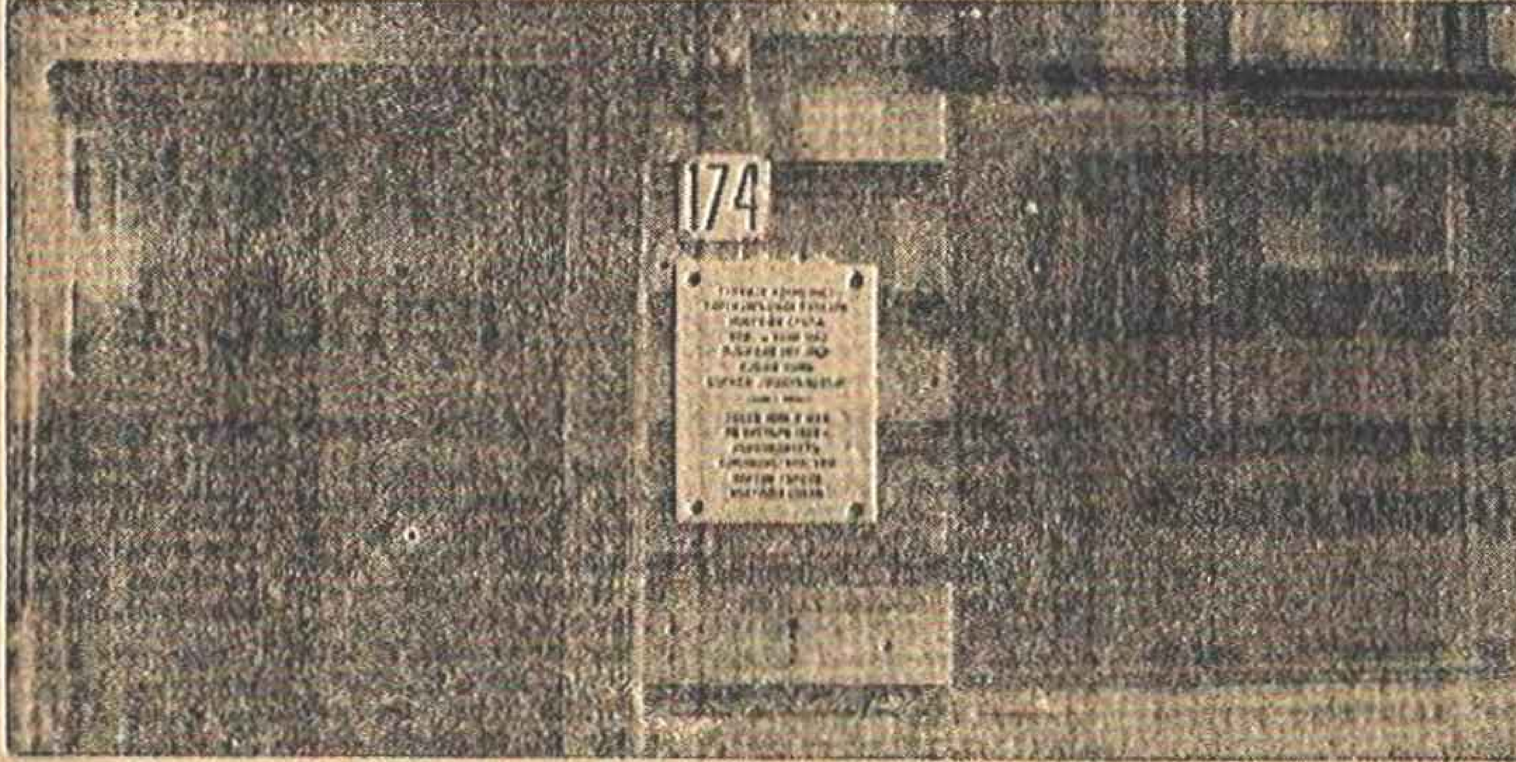
Bakü'de kent, deniz kıyısından kademe kademe yukarılara tırmanıyor. Elektrik otoray işliyor, yukarı bahçelere. Kentin en büyük gazinosu da büyük bir parkın içinde, yukarda. Kapalı ve açık yerlerinden Hazer denizini seyredebiliyorsunuz. Kadifekale'den İzmir körfezine bakar gibi. Daha ortalık kararmadan yukarıya çıktık. Parkın yontularını gördük. Gün batmadan denizi, kenti ve ağaçları seyrettik. Yaprak kımıldamıyor. Gazino'nun Azeri mimarisine göre taştan yapılmış kapalı yerinin kapı ve pencereleri tamamen açık. Bir teras görünümü veriyor insana. Hüseyinzade, açıkta, set gibi bir yerin üzerine kurdurdu masamızı. Taa uzaklarda denizin ucu görünüyor. Doğanın sustuğu an, bu saatler.

Azeri kebapları, Hazer denizi balıkları, sonra o nefis peynirleri yiyerek, Azerilerin ünlü şaraplarını içtik. Hüseyinzade ile hep İstanbul'u konuştuk o gece. Türkiye'den ayrılalı bir yıl olmuştu. İstanbul'u çok sevmişti. Azeri şivesinden uzaklaşmış, bir İstanbul'lu gibi konuşuyordu artık. Bize İstanbul'da tanıdığı arkadaşları sordu. İstanbul'un bazı semtlerini anımsadık, anılarını anlattı bize. Geç vakte kadar sohbet ettik. O bize, Azerbaycan'ın bazı özelliklerini tanıttı. Ben de, dostluk kurduğu edebiyatçılarımızdan söz açtım biraz.

Çevremizdeki masalar hep dolu idi. Sovyetler Birliği'ndeki öbür uluslar gibi Azeriler de içkiyi seviyorlar. Şaraplarının ve konyaklarının tadını unutamıyor insan. Türkiye'ye dönünce, ünlü ozan Resul Rıza'nın bize verdiği şarap şişesini açtık ve Bakü'de dinlediğimiz Azeri şarkılarını anımsadık.

Otomobilimizi savmıştık. Gazinonun önünden kalkan bir otobüsle otelimizin bulunduğu caddeye indik. Hüseyinzade ile Türkiye'de tekrar görüşmek umudu ile vedalaştık. Yarın sabah Moskova'ya uçacağız.

● SON

● Mustafa Suphi'nin evinin önündeki Azerice levha...

«Yaşam savaşında pişe pişe böyle olduk. Çok ozan çıkmıştır Kafkas toprcağından»

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Bu ne slogan, bu ne lahana turşusu?

Slogan (arı dille söylersek: Belgi) kısa, özlü, çarpıcı bir sözcükler dizisidir. Bir çağrı, bir yönlendirme, bir komut işlevi taşır. Örneğin bir siyasi partinin sloganları, o partinin programında ön görülen temel hedeflere uyumlu olarak gerçekleştirilen taktik ve hatta stratejik eylemleri açımlayan, özetleyen, kitleleri bu eylemlere yönelten çağrılarıdır, hedef gösterimleridir.

Örneğin **Türkiye Komünist Partisi**, tırmanan faşizme ülkemizi soyup soğana çeviren emperyalizme Türkiye'yi nükleer bir cehennemin göbeğine iten NATO'ya, yurdumuza bir kâbus gibi pençelerini geçirmiş tekellere karşı ülkedeki tüm ulusal ve demokratik güçlerin cephe ve eylem birliğini öngördüğü zaman, belgisini yükseltti:

— Birleş Ulusal Demokratik Cephe'de, dedi.

Bu, duvar yazılarında, afişlerde, miting alanlarında, yürüyüş kollarında, pankartlarda, bez dövizlerde yankılandı. Kısalarak, uzayarak:

— UDC'de birleş, dendi. Ya da:

— Yaşasın Ulusal Demokratik Güçlerin Cephe ve Eylem Birliği, diye yazıldı.

Bu, Türkiye Komünist Partisi'nin programı ile tam bir uyumu yansıtıyordu. Sosyalizme giden yolda zorunlu bir aşama olarak görülen İleri Demokratik Düzen'i gerçekleştirme savaşımında güncel görevin, faşizme, emperyalizme, tekellere karşı savaşım olduğunu saptayan bir parti, bunun ülkedeki tüm ulusal ve demokratik güçlerin cephe ve eylem birliği yapmasıyla başarıya, zafere ulaşabileceğini bilir. O zaman da «UDC'de Birleş» belgisi kof bir söz yığını değil, ayakları yere basan kitlelere «doğru» hedefler gösteren, etkili bir kılavuz olur çıkar.

Nitekim öyle de oldu.

• • •

CHP'nin de sloganları var. Ekim'de yapılacak Senato üçte bir yenileme ve milletvekili kısmi seçimleri dolayısıyla CHP sloganlarını saptadı. Abuk sabuk olanları da var. Örneğin:

—Bilmemne yapan büyük sermaye, artık yeter be!..

Sloganlarda kafiye tutturarak «ses» ögesinin etkisini artırmak sıkça başvurulan bir yoldur ama, kafiye tutturacağım diye «saçmalamak» yol olmasa gerek.

Ancak bizi bu tür hafiflikler değil, özellikle faşizme karşı çok olumlu bir tutumu sergileyen sloganlar ilgilendirdi.

CHP'nin, TV ekranlarında karşı karşıya gelmeyi kabul etmek gafletine düştüğü MHP'yi aklamak için çaba harcadığı olumsuz tutumlarıyla taban tabana zıt sloganları seçip ortaya atması, «bir umut kıvılcımı» da olsa kutlanmalı, desteklenmeli, önemsenmelidir.

Gel gör ki, başta da söyledik, sloganlarla, o sloganları ortaya atan partinin programı, politikasının genel hatları ve eylemleri arasında bir uyum, hatta tam bir **mutabakat olmak gerekir.**

CHP'de bu böyle mi?

Uzun söze ne hacet. İçlerinden birini seçip bakalım dilerseniz.

CHP'nin sloganlarından biri şöyle:

— Analar doğurur, faşistler öldürür!

Güzel, anlamlı, içerikli, doğru bir slogan bu. CHP mitinglerinde toplanan, toplanacak onbinlerin **analar doğurur, faşistler öldürür»** diye haykırması, partisinin faşistlere karşı olduğunu bilince çıkarması olumlu bir yönelimdir.

Ancak Türkiye'de ilerici kadınların örgütü olan İKD'nin ortaya attığı ve kısa sürede bir daha sökülmemecesine kökleştirdiği bu slogan, CHP'nin seçim sloganı olarak ilan edilirken... evet tam da bu sırada ülkemizde, son yılların en etkili ve en anlamlı bir eylemine tanık oluyorduk (şimdi de oluyoruz).

İlerici kadınlar, Sıkıyönetim'ce kapatılan İKD'nin açılması için İzmir ve İstanbul'dan çıkan iki yürüyüş kolu halinde Bursa'da buluştular ve Ankara'ya doğru yöneldiler.

İlerici kadınlar, faşistlerin öldürdüğü yiğitleri doğuran analarımız, o yiğitlerin can yoldaşı bacılarımız, kadınlarımız yürüyorlar. Yürürken haykırıyorlar:

— Analar doğurur, faşistler öldürür!

Ve haykırıyorlar:

— İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz!... İKD açılsın!..

Ve İKD'nin yasaklandığı bir ülkede, bu yasaklama kararını alan Sıkıyönetim Komutanlığı'nın bağlı olduğu Hükûmet'i kuran partinin seçim sloganlarından biri de şöyle:

— Analar doğurur, faşistler öldürür!

Buna ne denir?

Galiba bu Tırmık'ın başlığındaki gibi denir:

— Bu ne slogan, bu ne lahana turşusu...

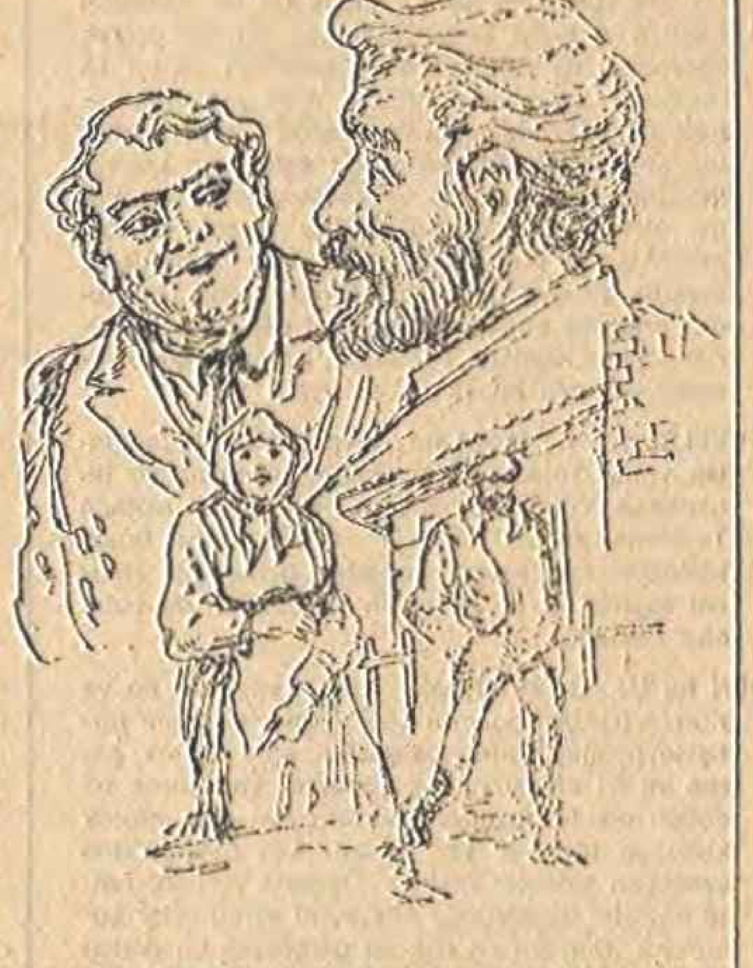
ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 51 —

Almanya'da avuç açmayı sürdürmenin bir anlamı kalmamıştı. Her tarafta yokluk vardı. İş aramak gülünç şeydi.

1930 yılının Noel öncesine rastlayan Güney Almanya'daki o dönemi açık seçik anımsarım. Soğukların başladığı ilk haftaları küçük bir cezaevinde geçirdim. Rahatım iyi, çorbam içebilir cinstendi. Angarya ise, odun kırmaktan ibaret olduğuna göre yaşam dayanılmaz değildi. Ondan sonra, Noel bayramıyla yılbaşı için gerekli yiyecek içeceğin en alçak gönüllüsünü olsun dilenmek ama ayla İsviçre sınırını geçtim. «İşsiz kalan yoksul bir sanaatçı...», ya da: «İşsiz kalmış durumdayım...» diyerek Almanya'da avuç açmayı sürdürmenin bir anlamı kalmamıştı. Her tarafta yokluk vardı. İş aramak gülünç şeydi.

İsviçrelilerin keseleri biraz daha kolayca açılıyordu. Bir yöntem bulmuştum: Frenk gömleğimi çıkartıyorum, boynumu ve bağrımı basit bir boyun atkısı ile sarıyordum. Vardığım küçük kentin kodamanlar semtini bulduktan sonra, önce papazın evine yollandım. Boyun atkısını çıkartıp, bağrımı iyice açtım. Az sonra hizmetçi kadın, papaz efendinin eskimiş bir gömleğini uzatıyordu. Heryerde para verilmeyeceğini bilmek gerekti. Sonraki evden birkaç frank veriyorlardı örneğin. Akşam olduğunda, önümdeki günleri sakin sakin geçirmeyi düşünebilecek kadar para topladığım gibi, birçok aylar yetecek gömleğim de olmuştu.

1930 yılı Noel ve yılbaşı eğlencelerini geçirmek üzere seçtiğim Zürih'de, Noel arifesinde bir eskici dükkanına gidip gömleklerimi sattım. Ne tuhaf, bu satış, yapmış olduğum namussuz dilencilikten daha fazla yaraladı. Utanç içimi kemirmişti. Tuttum kendimi, katedralin çevresinde eski bir mahalle olan «Niederdorf»un bir kahvesine attım ve başladım içmeye. Evimden uzakta geçirmekte olduğum ikinci Noeldi bu. Üç gün sonra yine meteliksizdim. Sınırı yeniden geçtim. Dilenirken bir jandarmaya da aynı şeyi yapmışım. İşte yeni yılı sıcak bir cezaevinde geçirmem de böyle oldu. Orada kitaplar da bulmaz mıyım?... Saint - Sylvestre günü, bize her zamankinden bir kat fazla salam, yılbaşı günü de iki porsiyon et çıktı. Zürih'tekinden çok daha rahat olduğumu anladım.

Şimdi, çiftliğin avlusunda ve bu karının çökmüş olarak başkalarının kapılarını aşındıran bir dilenci gibi hissettim ve bir zamanlar Zürih'te olduğu gibi bir utanç duygusuna kapıldım. Ben, yaşamım boyunca böyle boyun eğmiş bir bakışla, omuzlarım içine çökmüş olarak başkalarının kapıları aşındıran bir yabancı olarak mı kalacaktım? Hem de kendi öz ülkemde.

Sağıcı ise kadının önünden rahatça geçti, odaya geçip oturdu. Sonra sanki bir Noel armağanı getirmişmiş gibi paketi açtı. Bir erkek kumaşıydı, hem de en iyi kaliteden. Kadının sevinçten aydınlanan yüzüne doğru başını kaldırdı ve şöyle dedi:

«İşte buyurun... Ben size söylememiş miydim? Söz verdim mi, sözümü herzaman tutarım!» Kadın güçlükle yutkundu. Gözleri hırsla parlıyordu.

«Fakat tedbiri hiç elden bırakmaya gelmez» diye sürdürdü sağıcı. «Bunlar tam bir çetedir. Sonra yıldızlar da iyi görünmüyor. Gerisini de ele geçirebilmek için belki haftalarca beklememiz gerekecek. Bana elinizi veriniz bakayım!»

Geçen kez yaptığı gibi kadının elinin çizgilerine dalıp gitti. Bu arada bana da, kendisini çok büyük bir altın madeni önünde görüyormuşcasına anlamlı bir tavırla bakıyordu. Gittikçe kendimi daha huzursuz hissediyordum. Karı lokomatif gibi soluyordu, gözleri tarafsız bir açgözlülükle yanıyordu. Avcı kuşların pençelerini andıran, titreyen elleriyle kumaşı yakaladı. Böylesine bir açgözlülük ifadesini hiçbir yüzde gördüğümü anımsamıyordum. Ben ki hapisanelerde, salaşhanelerde, tımarhanelerde ne canilerle, ne hırsızlarla, ne serserilerle bir arada yaşamıştım.

Tiksintim inek sağıcısına bile geçmiş olmalıydı ki, canı sıkkın bir sesle: «Bu bey Münih'te önemli bir görevin başındadır. Çeteye karşı sadece o bize yardım edebilir ve edecektir de. Uygun an geldiğinde... yani demek istiyorum ki yıldızlar... Eh tabii, şey lazım...»

Karı anladı. Kalktı gene un, domuz salamı v.b. çiftlik ürünleri aldı getirdi. Bu durumda utanmam tamamen kaybolmuş gibiydi ve bundan dolayı kendimi fazlaca iktiyüzlü bile hissetmiyordum. Aslında, bu yaşlı çiftçi karısından rüşvet almanın haksızlığına pek fazla inanmadım gibi, yaşını başını almış haline bakmadan kadının, sığır sağıcısının sözlerine ve yoklamalarına karşı gevşediğini görmek de, biraz eğlenceli olmuştu benim için.

Adam kumaşı sardı ve: «Bunu iyi saklayın. Bir dahaki sefere...»

Geçkin hatun adamı mutfağa aldı götürdü. bir zaman sonra döndüklerinde, hayli rahatlamışa benziyordu. «Münih'deki önemli adam» kendisi için hazırlanmış olan pakete, utanmadan hatta hiç ses çıkarmadan yapıştı.

Arabadan sağıcıya:

— Bütün o rezil şeyleri çalan sensin» dedim. «Şimdi yavaş yavaş ortaya çıkartıp kart karıya, yani öz sahibine yeniden kakalıyorsun!»

(Devamı var)

Türkiye Büyük Millet Meclisine spor tesisleri yapılıyor

SORULAR	İLGİNÇ YANITLAR
1 — Sık sık baş ağrısı çekiyor musunuz? Asabi tansiyon da tansiyon düşüklüğü vb. rahatsızlıklarınız var mı?	1 — Koşma, yürüyüş ve duş için gerekli tesisler yapılmalıdır.
2 — Hafif bir merdiven çıkışında bile kendinizi gün boyu yorgun hissediyor musunuz? Gereksiz yere sinirleniyor çevrenize karşı kırıcı oluyor musunuz?	2 — Sözkonusu program uygulanırsa parlamento çalışmalarına da yararlı olacağı kanısındayım.
3 — Kabızlık, mide ağrısı vb. nedenle belirsiz sıkıntılarınız oluyor mu?	3 — Meclisin kapalı havasından bizi kurtaracak bir olanak istiyoruz.
4 — Giderek huzursuz ve kuşkulu bir insan olduğunuzu seziniyor musunuz?	4 — Sauna yaptıracak olanlara sonsuz şükranlarımızı şimdiden sunarım.
5 — Herhangi bir elektro-kardiogram bulgusu olmadığı halde göğsünüzde zaman zaman ağrı hissediyor musunuz?	5 — Yaz kış yüzebileceğimiz tesisler yapılmalıdır.
	6 — Bu girişim sahiplerini kutlarım...

● Başkan Cahit Karakaş konuyla yakından ilgileniyor. Önce eldeki yürüyüş yolu gözden geçirilecek. Tenis, voleybol, basketbol için sahalar yapılması da tasarlanıyor. Çalışmaları Prof. Dr. Necmettin Erkan yönetecek...

PARLAMENTERLER DE ARTIK TERLEYECEK!...

● 120 parlamenter "sağlık zindelik ve dinamik yaşantı egzersizlerine" katılacağını bildirdi. Bu sayı yeterli sayıldı. Çalışmalar 15 Eylül'de başlıyor...

Başkan Carter Beyaz Sarayın Bahçesinde koşar da bizim parlamenterler Türkiye Büyük Millet Meclisi Bahçesinde koşmaz mı?

Prof. Dr. Necmettin Erkan'ın girişimleri sonucunda gündeme gelen parlamenterleri terletmeye yönelik program 15 Eylül'de yaşama geçiriliyor. Bu tarihten Türkiye Büyük Millet Meclisi Bahçesinde 120 parlamenter «Sağlık, zindelik, dinamik yaşam egzersizleri»ne başlıyor.

Bu amaçla meclisin açık alanında 100 metre karelik bir alana «TBMM Beden Eğitimi ve Spor Kulübü» kuruluyor...

ÇALIŞMALAR BİR RASTLANTI SONUCU BAŞLADI..

Bir süre önce Prof. Dr. Necmettin Erkan'ın TV'de yayınlanan konuyla ilgili programını izleyen iki İzmir'li parlamenter Erkan'a başvurarak kendilerine egzersiz programı vermesini istiyorlar. Aldıkları programı aileleriyle birlikte uyguluyorlar ve çok iyi sonuç alıyorlar. Durumu Meclis Başkanı Cahit Karakaş'a açıyorlar. Karakaş'ta Necmettin Hoca'yı çağırarak bu programın tüm parlamenterlere uygulanması isteğini belirtiyor. Bunun üzerine bir duyuru hazırlanıyor. Duyuruya çoğunluk olumlu yanıt verirse programın uygulanmasına başlama kararı alınıyor. Çağrıya 120 olumlu yanıt geliyor. Bu sayı programın açılması için yeterli sayılıyor ve çalışmalar hızlandırılıyor.

NECMETTİN ERKAN NE DİYOR?

Çalışmaların hazırlıkları nı sürdüren ODTÜ Beden Eğitimi Spor ve Rekrasyon Bölümü Başkanı Profesör Necmettin Erkan konuyla ilgili şunları söyledi:

«Öncelikle Büyük Millet Meclisi Bahçesinde gerekli tesisleri tamamlamayı düşünüyoruz. Sayın Cahit Karakaş konuyla yakından ilgileniyor. Hazır bir yürüyüş yolu var. Biz buna hayat yolu diyoruz. Bu yolu gözden geçirip kullanılmaya elverişli biçime sokacağız. Ayrıca 1000 metrelik bir yumuşak toprak pist yapılacak. Tenis voleybol ve basketbol için açık alanlarda da tasarlıyoruz. Bunlardan başka meclisin açık alanında 100 metre karelik bir alana «TBMM Beden Eğitimi ve Spor Kulübü»nü kuruyoruz. Özel bir kapısı olacak bu tesiste, küçük bir cimnastik salonu, soyunma yeri duşlar ve geniş bir lokal bulunacak. 15 Ekim'e dek, bu tesisler tamamlanacaktır» dedi.

Böyle bir programın uygulanmasının bir çok yararı olacağını söyleyen Erkan özetle şunları söyledi:

«Buradan hareketle toplum üzerinde çok etkili bir propaganda yapılması sağlanabilir. Dünyanın bir çok ülkesinde parlamenterlere bu tür programlar uygulanıyor. Bizde de bu çalışmalara katılacak olan parlamenterler önce geniş bir sağlık kontrolünden geçirilecek, sonra da sürekli doktor kontrolünde tutulacaklar...»

SIKI DURUN PARLAMENTERLER GELİYOR..

Bundan sonra parlamenterlere pek sıkı durun. Vurdukları yerden ses getirecekler. Yarın parlamenterlerimiz sağlık çalışmalarını aşıp, spora başlar ve de rekor kırarlarsa şaşmayalım. Bu arada sporcularda özenli olsunlar. Ellerindeki yurt dışı seyahatleri parlamenterlerimize kaptırabilirler. Baksanıza sporcularımızda olmayan her olanak onlara sağlanıyor. Para durumları iyi. Tesis var, çalıştırıcı var, doktor var, meclise de arada sırada uğradıklarına göre gö —;bo Rivr sdrıtu sditaa boş zaman da istendiği kadar var.

Spordaki nakus talihimizi parlamenterlerimiz yenebilir. Haydi hayırlısı!..

Ankara Mektubu
Hasan Uysal

Teakwan-do karete Çakmur ve İsmet Iraz diye biri...

CHP ağırlıklı hükümetin kurulmasının hemen akabinde, Spor Bakanlığına getirilen Yüksel Çakmur Judo ve Teakwan-do salonlarının kapatılması gerektiğini bunun için gerekli duyurunun ve işlemlerin yapılacağını söyledi. Çok haklıydı. Elli kanlı faşistler tarafından araç olarak bu Uzakdoğu sporları kullanılır hale gelmiş ve bunu bilmeyende kalmamıştı. Ama ne oldu?

BAZI salonlar kapatıldı. Kapatılan salonlar genellikle faşistlerin giremediği, araç olarak kullanamadığı kişilerin salonları idi. Asıl kapatılması gereken, gerçek sporcuları da rahatsız eden salonlar ise bugüne kadar hâlâ da açık. Bunda bakanın büyük ölçüde hatası olmayabilir. Bakan salonların nerede olduğunu, kapatılıp kapatılmadığını tek tek izleyemez belki. Ancak bu tür salonları bilen 3-5 kişiyi biraraya toplar, bu tür gerçek sporcuları da rahatsız eden salonları saptar ve hemen kapatılmasını sağlardı. Ama yapmadı, üstüne de pek düşmedi. Ve aradan bir yıl geçtikten sonra Çakmur, tekrar bu salonların kapatılacağını, Teakwan-do ve kareteyi spor soymanın olanaksız olduğunu söyledi. Ancak bu kez gerçekten iyi önlemler alınıyor ki bir kısım kişiler feveran etmeye başladılar. Birisi tutmuş, bu kararı protesto etmek için kendini asma (?) gösterisi yapmış. Sadece Tercüman gazetesi bunu resimli, yorumlu büyük haber yaptı.

EVVELSİ gün de İsmet Iraz diye biri basın toplantısı yaptı. Toplantıda seviyesiz, anlamsız ve bilinçsizce Yüksel Çakmur'a saldırıyor, aklınca Teakwan-do ve Kareteyi savunuyordu. Basın toplantısı içinde spor yazarları derneğinin lokalini seçmiş ve bu derneğin yöneticileri de buna olur demişti.

BEN bu Uzakdoğu kaynaklı Judo, Teakwan-do ve Karete benzeri dalların spor olup olmadığını tartışmayacağım. Bunu gerçekten spor olarak gören ve iyi niyetli olarak yapanlar var. Birde bu dalları adam dövmek, öldürmek için araç olarak kullanan faşistler var. Bunun için özel militan yetiştiren salonlar açılmış. Öğrenci yurtları, hatta devletin tesislerinde bile bunu sürdürenler bulunuyor. Bundan en çok da gerçekten bu dalları seven, spor olarak kabul edenler üzüntü duyuyor, bu durumun düzeltilmesini istiyorlar.

ANCAK, bu Uzakdoğu sporlarının savunması İsmet Iraz'a kalmamalıydı. İsmet Iraz kendi salonunda faşist yetiştirilmesine neden olmuş bir kişidir. Kendi salonunu da Türkeş açmış ve kendisine bir altın anahtar hediye etmiştir. Iraz bu sporların bu duruma gelmesine neden olan kişilerden birisidir. Ve kalkıyor, bilmem nesi ile bilmem neleri kıran, üzerinden araba geçirten bu kişi bu Uzakdoğu sporlarını savunuyor. Vah yazık bu sporlara gerçekten bağlı sporculara.. Çok iyi biliyorum hemen tüm Teakwan-do'cular bu kişinin adı geçtimi «bırak o soytarıyı» derler.

SAYIN Çakmur, bu konuda söylediklerinize bir yıl önce de doğru idi. Şimdi de doğru. Ancak bu işin üzerine gerçekten ciddi olarak gitmenizi bekliyoruz. Bu konuda isteyin size bazı Judo ve Teak-

(Devamı 7. Sayfa'da)

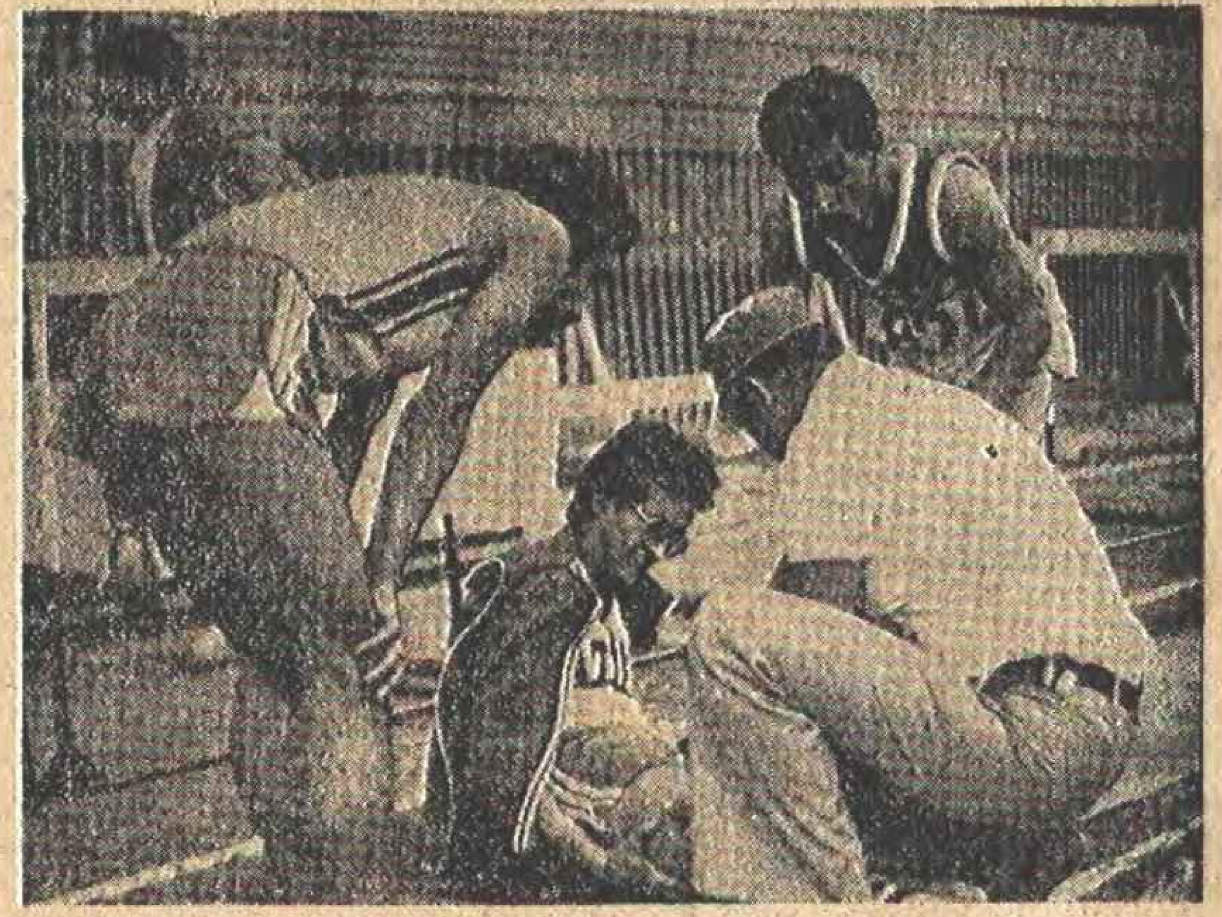
"SPARTAKİYAT" OYUNLARINDA 100 METREYİ KÜBALI SİLVİO LEONARD KAZANDI

Moskova — 1980 Moskova Olimpiyatlarının bir provası olan Spartakiyat Oyunlarının atletizm dalında, 100 metreyi Küba'lı Silvio Leonard kazandı.

Pan-Amerikan oyunlarında iki altın madalya birden kazanan Leonard, 80. nci metrede, Amerika'lı rakibi Houston Metear'ın bir metre kadar gerisinde olmasına rağmen son andaki atağı ile ipi birinci olarak göğüsledi. Leonard'ın derecesi 10.30 saniyedir. Metear 10.39 ile ikinci, Kübalı Osvaldo Lara 10.41 ile üçüncü ve Amerikalı Rich Edmards da 10.43 ile dördüncü oldular.

Üç adımda Sovyet Gennadi Valjukeviç 17.21 metre ile birinci oldu. Bir vakitlerin Olimpiyat Şampiyonu Viktor Sanayev ise 16.48 metre ile ancak beşinci gelebildi.

Bayanlar cirit atmayı 63.08 metre ile Sovyet Sayda Gunda kazandı.

Cezmi Or Kupası Atletizm Yarışlarında sakatlanan atletlere arkadaşları yardımcı oldu...

Doktorsuz spor yapılmayacağı Cezmi Or Kupası Atletizm Yarışları'nda bir kez daha ortaya çıktı

Atletler endişe içinde koşuyorlar

ÖMÜR COŞKUN

Cezmi Or Altetizm Yarışmaları Cumartesi ve Pazar günleri İstanbul'da yapıldı. Yarışmalarda sağlık ekibinin olmaması nedeniyle sakatlanan atletler zor durumda kaldılar ve Federasyonun tutumunu protesto ettiler.

İstanbul İnönü Stadında yapılan 34. Cezmi Or Atletizm Yarışmaları her sene olduğu gibi yine sönük geçti. Atletler yarışmalarda Türkiye rekorlarını da yenileyemediler.

Yarışmaların ilk gününde herşeyin iyi görünmesine karşın daha sonra organizasyon bozuklukları dikkati çekti. Uluslararası nitelikte olması planlanan yarışmalara hiçbir yabancı atlet katılmazken, geleceği söylenen Kıbrıslı atletler de yoktu.

Cezmi Or Atletizm Yarışmaları'nda dikkati çeken tek şey sağlık ekibi ve doktorun olmamasıydı. Yarışlar başlamadan doktor aramaya başlayan atletler yarışlar sonunda arkadaşlarının yardımıyla sahadan çıkarılabildiler.

Ankara Bölgesinden bir bayan atlet yetkililere doktor olup olmadığını sordu ve «Yok» cevabını aldı, daha sonra aynı atlet sakatlanan bileğini göstererek «Doktor yoksa sargı bezi de mi yok?

Bir gün sahada ölürsek ölümüz de ortada kalacak» diyerek gerçekleri dile getiriyordu.

ATLETLERİN BAĞIRIP ÇAĞIRMALARI SONUCU DEĞİŞTİRMEDİ

1500 metre bayanlar yarışı sonunda küçük bir bayan atlet kendini yere atıyor, sırtüstü yerde yatan küçük atlet zor nefes alıyordu. Ne yardımına koşan biri ne de ilgilenen biri vardı. Bir yetkili büyük bir sorumsuzlukla «Yok mu bunun antrenörü» diye konuşuyordu. Oysa antrenörler sahaya alınmamıştı. Yerde yatan atlet arkadaşlarının yardımı ile yerden kaldırılarak, tüm yetkililerin seyirci gözleri önünde götürülüyordu.

Arkasından 100 metre bayanlar finali sonunda, Afyon bölgesinden bir bayan atlet acı ile kıvranıyordu. O da bir önceki atlet gibi arkadaşlarının yardımı ile götürülüp tribünlere yatırılıyordu.

Tüm bunlara karşın yarışlar sürüyor, formaliteler yerine getiriliyordu. İTÜ'lü bir atlet «Olmaz böyle şey» diyerek ortada bağırıp duruyor, yarış çıkışlarında kullanılan takozların olmadığını söylüyordu.

ATLETİZM AJANI RAHATTI!...

Son yarışların birinde, İTÜ'lü bir atlet finişe doğru yaklaşırken sakatlandı ve yarışı terketmek zorunda kaldı. Bu arada İstanbul Atletizm Ajanı, «Koş, takımını üçüncülükten etme» diyordu. Oysa atlet acı içinde kıvranıyor, kendisine yardım cı olabilecek bir doktor bekliyordu. Yarışların sonunda İstanbul Atletizm Ajanını kenara çeken atletler tüm bozuklukların hesabını sordular. Ajan ise oldukça rahat «Sakatlanmayan kardeşim, ben size sakatlanın diyormuyum? Sorununuz varsa gidin Bölge Müdürü'ne derdinizi anlatın. Doktor istiyorsanız gidin müsabaka direktörüne başvurun» diyordu.

MÜSABAKA DİREKTÖRÜ DAHA RAHATTI!...

Daha sonra görüştüğümüz müsabaka direktörü ise «doktorsuz bir spor olayı düşünülemez» görüşümüze katıldığını söyleyerek «Aslında bu yarışmalar doktor olmadığı için yapılmaması gerekir. Fakat, biz spor olsun diye doktorsuz da olsa yarışmaları yaptırıyoruz» dedi.

Sakatlanan atletlerin ortada kaldığını söyleyince, «Onlar numara yapıyorlar.. Güçleri yetmiyor, yarışı kazanamayınca da bağırıp çağırıyorlar» diyordu.

Kısacası atletler boşuna çırpınıyor, bağırıp çağırıyorlardı. Çünkü onları ne dinleyen vardı ne de sorunlarına çözüm arayan. Örgütlenmedikleri sürece de bu durum sürecekti.

İvançeviç ve Paunoviç ülkemizden ayrılırken bizim gibi konuştular...

İki sezon boyunca ülkemizde futbol oynayan Fenerbahçe kalecisi İvançeviç ile Beşiktaş santraforu Paunoviç yurdumuzdan ayrılırken bizim gibi konuştular! Takımlarındaki başarılı maçlarıyla göz dolduran bu oyuncular Kızılyıldız ve Hajduk Split önünde Galatasaray ile Trabzon'a şans tanıdılar. Gerekçe olarak da seyircilerimizin takımlarını psikolojik olarak çok iyi desteklediklerini gösterdiler. Görüşlerini sorduğumuz iki Yugoslav futbolcu bize kısaca şunları anlattılar:

— «Türkiye futbolu hakkında görüşleriniz nelerdir?»

— «Türkiye futbolu bünyesinde bir çok kaliteli futbolcuyu barındırıyor. Ancak her zaman söylediğimizi, bir kez daha ısrarla yinelemek istiyoruz. Saha ve tesis sorunu Türkiye futbolunu baltalıyor. Disiplin eksikliği de giderildiğinde Türkiye futbolu daha iyi bir düzeye gelebilir.»

— Galatasaray'ın Kızılyıldız önünde şansı nedir?

— «Kızılyıldız'ın Galatasaray'dan daha iyi bir takım olduğu bilinen bir gerçek. Kadrosunda 6 Ulusal futbolcu olan bu takım, geçen yıl U.E.F.A Kupasında finali oynadı. Ancak yine de futbolda sonucu önceden belirlemek zordur.»

— Hajduk Split - Trabzonspor maçı hakkında görüşünüz nedir?

— «H. Split şu an Yugoslavya'nın en iyi takımı. Pres futbolu oynuyor. 90 dakika koşan komple bir takım. Tüm bu özelliklerine rağmen gününde bir Trabzonspor ve ateşli seyircisinin karşısında zorlanabilir.»

— Paunoviç, bu yıl futbolu bırakıyor musunuz?

— «Bir yıl daha Yugoslavya'da bir 2. Lig takımında oynamayı düşünüyorum. Seçeceğim klüp başarılı maçlar çıkartırsa lig sonuna kadar top koşturmağa, aksi halinde o takımda antrenörlük yapmaya karar verdim. Ne yazık ki bu takım henüz belli değil.»

— Türkiye'den en çok neyi özleyecek, anımsayacaksınız?

— «Türkiye'deki dost, çevremizi asla unutmayacağız. Çok iyi arkadaşlar edindik, onlardan ayrıldığımıza üzülüyoruz.»

KISA..KISA..

● Avrupa Basktebol Yıldızlar Şampiyonasında Türkiye F. Almanya'ya 64-55 yenildi. Diğer maçlarda ise İtalya Suriye'yi, Yunanistan Avusturya'yı, Yugoslavya Sovyetler Birliği'ni ve İspanya da Bulgaristan'ı yendiler.

● Fenerbahçe futbol takımı bugün Kızıltoprak'ta saat 9'da ikinci dönem çalışmalarına başlıyor.

● Macaristan'ın eski futbolcularından Sandor Kocsis Cumartesi akşamı yatmakta olduğu kliniğin penceresinden düşerek öldü.

● Yunanistan'ın Atina kentinde yapılacak olan Balkan Binicilik Şampiyonasına katılacak binicilik ulusal takımımız bugün açıklanıyor.

● Balkan Gençler Atletizm Şampiyonasına katılacak Ulusal Genç Atletizm Takımımız Çarşamba günü Bulgaristan'a gidiyor.

● Bulgaristan'da kamp çalışmalarını sürdüren Beşiktaş Perşembe günü İstanbul'a dönüyor. Bşetktaş Cuma günü taraftarlarının önüne çıkacak.

AVRUPA ATLETİZM KUPASI'NA KATILACAK 8 TAKIM BELLİ OLDU

Torino (AA) — Ağustos ayının ilk haftasında Torino'da yapılacak olan Avrupa Atletizm Kupası Şampiyonasına katılacak sekiz takım belli oldu.

Yugoslavya'nın, hafta sonunda yapılan «B» grubu elemelerinde Finlandiya'yı geride bırakarak final hakkını elde etmesinden sonra Torino'da kozlarını paylaşacak ekiplerin sonuncusu da ortaya çıktı. Finallere Demokratik Almanya, Sovyetler Birliği, F. Almanya, İngiltere, Fransa, Polonya ve İtalya ile Yugoslavya katılıyor.

Bayanlarda ise, son ekip Romanya oldu. Romanya, Torino'daki finalde Demokratik Almanya, Bulgaristan, Sovyetler Birliği, Polonya, F. Almanya, İngiltere ve İtalya ile mücadele edecek.

Avrupa Atletizm Kupası 4-5 Temmuz tarihlerinde yapılacak.

ECEVİT, YARIN İSTANBUL'DA ABDİ İPEKÇİ SPOR KOMPLEKSİNİN TEMELİNİ ATACAK

İstanbul (Politika) — Zeytinburnu-Kazlıçeşme'de yapılması planlanan Abdi İpekçi Spor Kompleksinin temeli yarın saat 14.00 de Başbakan Ecevit tarafından atılacaktır.

Aynı zamanda, bir sporcu eğitimi merkezi de olacak olan Abdi İpekçi Spor Kompleksinde 12.500 kişilik spor salonundan başka 8 spor salonu daha bulunacaktır...

Akdeniz Oyunlarına Binicilik dalında da katılıyoruz

Ankara (AA) — Binicilik dalında Akdeniz Oyunları'na katılma kararı binicilik çevrelerinde sevinçle karşılandı.

Binicilik Federasyonu yetkilileri «Amacımız Balkan Şampiyonası'ndan hemen sonra yapılacak olan Akdeniz Oyunları'nda ata sporumuz binicilikte iyi sonuçlar almaktır» dedi.

Hoş geldin İKD onur verdin Ankara'ya

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Bştirip yaşattıkları örgütlerinin kapısındaki kilidi kırıp atmak için Türkiye'nin herbir köşesinden kopup gelen Ankara kapısına dayanan kadınlarımız, hoş geldiniz. Onur verdiniz Ankara'ya. Siz Bursa'lı ilericiler gibi, Eskişehir'li, Kocaeli'li, Burhaniye'li, Balıkesir'li ilericiler gibi, Ankara'lı ilericiler de başlarına basmak için yollarınıza çiçekler sermek için coşkuluydu. Ancak sizi sadece Ankara kapısında karşılayabildik. Bağışlayın.

Umarız örgütlerine bu denli sahip çıkan kişileri, hareketlerinin bu denli sımsıkı sahipleri olan sizleri, Ankara kapısında bekletenler utanacaklardır. Sizin karşınıza çıkmaktan korkanlar için siz yavrusu gibi Türkiye'nin dört bir yanına koşanlar, hatta Türkiye'yi bile az görüp, Türkiye dışına kapağı olanlar, utanacaklardır..

Siz Ankara kapısındasınız. Onlar İstanbul'da Kıbrıs'ta yada bilmem nerede. Asıl önemli olan onlarla görüşmek değil kuşkusuz bu denli coşkulu biçimde örgüte, harekete sahip çıkmak, çıkabilmek..

Türkiye'nin en güzelleri, en özverilileri, sizin çobanız sizden kocanıza da kabul ettirecektir savaşımınızın gücünü. Ve örgütünüzün kapısındaki kilit sizin direncinizle parçalanacaktır...

Siz parçalayacaksınız kilitleri..

Siz MESS'e diz çöktürenlersiniz. Siz faşizmin tırmanışına [illegible] 1 Mayıslarsınız. Siz 1920'lerde Bakü Kongre'sinde Türkiye delegesi olarak kadın haklarını savunan Neciye Hanımlarsınız, Cemile Hanımlarsınız, Şair Yaşar Nezihe Hanımlar, Kara Fatma'lar, Zekiye, Ziynet Hanımlarsınız. Siz Kore'ye emperyalistlere kurban edilmek için gönderilen evlatlarının önüne duvar olan, [illegible] Emine Ana larsınız.. Siz bir geleneksiniz..

Siz 1700'lerde ulusal bağımsızlıkları için İngiliz emperyalizmine karşı [illegible] savaşan öncel kadınlarsınız. Siz Fransız İhtilali'nde, siz Paris Komünü'nde erkeklerinin yanında onlarla omuz omuza kalp kalbe olanlarsınız. Siz grev çadırlarındasınız. Siz Filistin'de siz Vietnam'dasınız. Siz Olenl Kotan, siz, Tayan İbarruri, siz Roza Lüksenburgsunuz. Siz Treskovasınız, Krupskayasınız. Siz Klara Zetkinsiniz. Siz bir geleneksiniz..

Siz dünyanın 61 milyon kadını adına, kadınların ekonomik, politik demokratik ve sosyal haklarının savunulması için zorunlu koşulların yaratılması uğrunda caba gösterenlersiniz...

Siz, dünya üzerinden faşizmin bütün biçimleriyle ebediyen silinmesi yolunda savaşım verenlersiniz, siz dünyada gerçek bir demokrasi kurulunca[illegible] kadar, dünya üzerinde son söz bir barışın egemen olması için yorulmak bilmeden savaşım vermeye and içmiş olanlarsınız..

Elleri nasırlı, toprak kokan fabrika kokan kadınlarımız... Örgütlerine hareketlerine canlarıyla başlarıyla sahiplenen kadınlarımız. Hoş geldiniz, onur verdiniz Ankara'ya..

Karanfil tarlası

(Baştarafı 1. Sayfada)

kol koşmaya başladı. Yürümeyi bırakıp, bir yandan koşuyorlar bir yandan da karşıdan kendilerini kucaklamaya koşanlara karanfil yağdırıyorlardı. Ankara kolu İstanbul'dan, İzmir'den gelenlerle kucaklaşıyor, bütünleşiyordu. İki kol kucaklaşırlarken Eskişehir'li ilericiler demokratlar konfeti yağdırıyorlardı ilerici kadınların, İlerici Kadınlar Derneği üyelerinin üzerine.

Alanda tek bir ses iniliyordu. «Yürüdük yürüyeceğiz. İKD'yi açtıracağız.»

İKD üyeleri başlarındaki çatmalarla bir gelincik tarlasıydı. Eskişehirliler alışıktı tarlaya. Ama ilk kez bir gelincik tarlası görüyorlardı.

Bütün sonrası Eskişehir'in tek katlı, evlerle süslü Dekayil semtine gelindi. Konaklama burada yapıldı. Dekayilliler tüm [illegible] insanlardan farklı değildi. Sırtın sipsirin evlerinin kapılarını ardlarına kadar açtılar yürüyüşçülere. Anlılar yendi. KÖYKOOP'un getirdiği karpuzlar kesildi. Yemekten sonra halay tutuldu, şiirler, marşlar söylendi.

Sabah erkenden, Ankara'ya doğru yola çıktı kadınlar. Ankaralı, İstanbullu, İzmirli, Manisalı, Bursalı, Eskişehirli kadınlar..

Yine güç ilerliyordu kadınlar. Yine güç gidiyordu Ankara'ya yürüyüş kolu. Ama bu kez yollarını kesenler polisler değildi. Mesudiyeli, Mahmudiyeli, Hamidiyeli köylülerdi. Adım başına yollarını kesiyorlardı yürüyüşçülerin, omuz omuza olduklarını bildiriyorlardı kadınlara..

Çiftlaer köylüleri bir başka güzellikte geldiler yürüyüşçü kadınların yanına. Kırlardan topladıkları papatyaları, kırçiçeklerini getirdiler traktörleriyle...

Ankara Kapısında Ankaralılarca karşılandılar. Dursun Akçam'ıyla, Hasan Hüseyin'iyle, işçisi köylüsüyle. Sendikacısı, öğrencisiyle, Ankaralı ilerici kadınlarıyla. Gazeteciler coşkuyla karşılandılar. Nasrettin Hoca'nın [illegible] daha çalışmaya başlamadan bayram yerine döndü. Davulla zurnayla bir tek yürek olan insanlarıyla..

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN
YERALTI BORU ŞEBEKESİ YAPTIRILACAKTIR

Topkapı - Kocamustafapaşa yeraltı telefon boru şebekesi yapım işi kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

Bu işin muhammen keşif bedeli 7.493.373,32.— TL., geçici teminatı 224.801,19 TL. dır.

Bu işe ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesindeki Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.

İstekli olanların bu işe ait kapalı teklif mektuplarını en geç 9.8.1979 Perşembe günü saat 11'e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilan olunur.

Ancak ihaleye iştirak etmek isteyenlerin ihale tarihinden 3 iş günü önce yeterlilik belgesi almak üzere belge komisyonuna müracaat etmeleri gerekir.

(Basın: 17874) — 1793

Artvin'de miting yapanlar jandarma ile çatıştı

(Baştarafı: 1 nci Sayfada.)

İSTANBUL'DA

Fenerbahçe'de güvenlik kuvvetlerinin «dur» ihtarına uymayan otomobile açılan ateş sonucu, Ulusal futbolcu Fenerbahçe futbol takımı kaptanı Önder Mustafaoğlu başından ve omuzundan yaralandı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, dün saat 03.45 sıralarında Fenerbahçe büfesi önünde devriye gezen, inzibat eri Muzaffer Civan, Abidin Çıldır ve bekçi Veysel Kaya şüpheli gördükleri 34 SH 081 plâkalı otomobilde bulunan biri kadın üç kişiye kimliklerini sordular. Bunun üzerine otomobilde bulunan Önder Mustafaoğlu, Zaliha Civan ve TRT'de İstanbul Televizyonunda yönetmenlik yapan Cengiz Baysal'ın olay yerinden kaçmak istediği iddia edildi.

Güvenlik görevlilerinden Piyade eri Muzaffer Civan, «dur» ihtarına uymayan otomobile ateş açtı. Bu sırada açılan ateş sonucu Ulusal futbolcu ve Fenerbahçe futbol takımı kaptanı Önder Mustafaoğlu başından ve omuzundan yaralandı. Haydarpaşa Numune Hastahanesine kaldırılan Mustafaoğlu, ameliyata alındı.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri olayla ilgili soruşturmanın derinleştirilerek sürdürüldüğünü belirttiler.

Biri Belediye Zabıta memuru giysili üç kişi, Unkapanı'nda bindikleri Migros'a ait kamyonu, sürücüsünü silah zoru ile etkisiz duruma getirerek kaçırdı ve içindeki malları Kadırga'da halka dağıttılar. Kimliği belirlenemeyen üç kişi, olay yerinde Dev-Genç'e ait bildiri de dağıttıktan sonra güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi üzerine kaçtılar.

ARTVİN'DE

● Artvin'in Şavşat ilçesinde bir miting düzenleyen Dev-Yol ile Halkın Kurtuluşu gruplarıyla jandarma arasında çatışma çıktı ve Atanır Şahin adında bir genç öldü, 9 kişi de yaralandı.

Olayla ilgili bir açıklama yapan CHP Artvin Senatörü Recai Kocaman jandarma birliğini suçladı. Kocaman açıklamasında jandarmanın halkın üzerinde bir süreden beri baskı yaptığını, hatta bu nedenle geçtiğimiz Çarşamba günü Artvin'in Borçka, Şavşat ve Ardanuç ilçelerinde halkın protesto gösterilerinde bulunduğunu, esnafın kepenk, şoförlerin de kontak kapattığını bildirdi.

Öte yandan Orman Bakanı Vecdi İlhan Artvin'in ilçelerinde yapacağı geziyi iptal etti.

MERSİN AĞIR CEZA YARGICININ KATİLLERİ BELİRLENDİ

Mersin Birinci Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Halit Velioğlu ile eşi Nuriye Velioğlu'nun öldürülmesi olayının katil sanıkları dün Mersin Valisi tarafından açıklandı. Bir süre önce Silifke'deki banka soygunundan sonra yapılan operasyonda ele geçirilen kişilerin bu olayın sorumlusu oldukları ve sanıkların suçlarını itiraf ettikleri bildirildi.

İçel Valisi Naim Cömertoğlu, dün sabah yaptığı basın toplantısında Silifke operasyonundan sonra ele geçirilen soyguncuların Mersin Birinci Ağır Ceza Başkanıyla eşini vuran kişiler olduğunu söyledi. Cömertoğlu, katil sanıklarının Türkiye Halk Kurtuluş Partisi Cephesi (THKP-C) Acilciler grubundan olduklarını, bu kişilerin Mersin'deki 27 olayın failleri olarak görüldüklerini söyledi. İçel Valisi, Silifke operasyonundan sonra kaçarken Göksu nehrinde boğulan Mirza Turgut, Adil Nafile ve karısı Yadigar Nafile'nin olayı birlikte düzenlediklerini ifade etti. Recep Geregen'in Halit Velioğlu'na ateş açan kişi olduğunun anlaşıldığı açıklandı.

DÜN İSTANBUL'DA BOMBALI PANKARTLAR GÜNÜYDÜ

Taksim'de dün bir apartmanın üst katına asılan pankartın indirilirken patlaması sonucu birisi hafif olmak üzere iki polis memuru yaralandı.

Taksim polis noktası yanındaki Güneş apartmanına asılan «İMF'ye hayır - Dev - Sol» imzalı bubi tuzaklı bir pankart asıldı. Olay yerine gelen polis sabotaj ve imha grubu pankartı indirirken patlama oldu, polis memurlarından Ergun Öztümür ve Necdet Bingöl, çeşitli yerlerinden yaralanarak hastahaneye kaldırıldı.

Bu sırada, İstanbul'da dün de çeşitli semtlere on bombalı pankart asıldı. İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Mecidiyeköy'de bir, Akatlar'da iki, Bakırköy'ün çeşitli kesimlerinde üç, Üsküdar'da bir, Beşiktaş Pazarlıçı'nde bir, Aksaray'da bir, Fındıkzade de bir olmak üzere toplam on adet bombalı pankart, sabotaj ve imha ekipleri tarafından tesirsiz duruma getirildi.

Bakanlar Kurulunda

(Baştarafı I. Sayfa'da)

yını belkiyor. Bütünleşen banka ve sanayi sermayesi için kredi kullanımında bazı sınırlamalar getiren yeni kararnamenin Bakanlar Kurulundan çıkmasını bazı bankaların birbuçuk yıl engellediği belirtiliyor. Bakanlar Kurulundaki engellerin aşılmasından sonra çıkan kararnamenin şimdi de iki haftadır Cumhurbaşkanının onayını beklediği görülüyor.

Yeni «Bankalar Kararnamesi» uygulamaya getireceği yeniliklerle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerle, büyük sermayenin arasını açacak nitelikler taşıyor. Öte yandan, yeni kararnamenin taşıdığı niteliklerle ülke ekonomisini yönlendiren ve denetleyen bankalar ve banka sermayesi ile bütünleyen sanayi kesiminin etkinliğini azaltıcı, buna karşılık para kontrolünde hükümetin etkinliğini artırıcı sonuçlar getireceği belirtiliyor.

«Yeni kararnamenin» Bakanlar Kurulundan çıkmasını engelleyemeyen, bazı bankaların yönetimlerini ellerinde bulunduran büyük sermaye gruplarının sessiz ve derin bir çalışma içinde bulundukları ve kararnameyi onaylamaması için Cumhurbaşkanını etkilemeye uğraştıkları ileri sürülüyor.

Kredi Mekanizması

Bankalar yürürlükteki kararnameye göre yüzde 25 hissesine sahip olduğu şirkete sınırsız kredi açabiliyor. Bu uygulama bankalarla ortak olmayan şirketlerin kredi olanaklarından aynı ölçüde yararlanamaması sonucunu doğuruyor. Ayrıca bankalar ortak olmadıkları şirketlere açtıkları kredileri çeşitli bankacılık oyunları ile yüksek faiz ile verebiliyorlar. Yeni kararnameye göre bankalar, hissesi ne kadar büyük olursa olsun ortaklarına ancak sermayelerinin yüzde 20'si oranında kredi açabilecekler. Bu yenilik kredi kapasitesinin küçük ve orta büyüklükteki işletmeler lehine yaygınlaştırılmasını getiriyor.

Mevduat Yetkisi

Bankalar sermayesinin üç katı kadar mevduat toplayabiliyor ve bu mevduatı istediği gibi kullanabiliyor. Yeni kararnameye göre bankalar mevduatlarının yarısını Merkez Bankası'na yatıracak buna karşılık istediği kadar mevduat toplayabilecek. Bu durumda hükümet bankaların toplayacağı paranın yarısını Merkez Bankası kanalıyla istediği gibi kullanabilecek. Uzmanlara göre hükümet bu uygulama ile KİT'lerin finansmanı için önemli bir kaynak oluşturacak. Buna karşılık özel sektörün daralan finansman olanaklarını tahvil çıkararak giderme yolu açılmış oluyor. Uzmanlara göre, hükümet böylece tüketicinin elindeki paranın tahvil yoluyla yatırıma kanalize edilmesini ve dolaylı olarak da tüketicinin elinde para azalması nedeniyle enflasyonu önlemeyi düşünüyor.

MİSK Kapatılma aşamasında, Türkeş ise yurtdışına çıktı

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

meleri Bakanlar Kurulu kararı ile kullanabilirler» denilmesine karşın, MİSK'in adının başında bulunan «Milliyetçi» kelimesinin Bakanlar Kurulu kararı olmadan konulduğu belirtildi.

DELEGELER ŞUBE GENEL KURULLARINDAN SEÇİLMEMİŞ

Raporda, Sendikalar Yasasının 13'üncü maddesine göre, sendikaların genel kurullarının delege ve üyelerinden oluştuğu belirtilmesine karşın MİSK Genel Kurulu'nda delegelerin seçilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca MİSK'in tüzüğünde yer alan «Tabii Delege Kurumu»nun 274 sayılı Sendikalar Yasasına aykırı olduğu bildirilmiştir.

ÇALIŞMA VE BİLANÇO RAPORLARI GÖNDERİLMEMİŞ

Çalışma Bakanlığının raporunda MİSK'in 22-23-24 Aralık 1978 tarihleri arasında yapılan çalışma ve bilanço raporlarını Çalışma Bakanlığına göndermediği, Çalışma Bakanlığına yalnızca gerçek bilanço yerine tahmini bilançonun iletildiği belirtilmiştir. Sendikalar Yasasına göre, sendikalar her Genel Kurulu izleyen 3 ay içerisinde çalışma ve bilançolarını Çalışma Bakanlığına göndermek zorundadır.

AJAN PROVOKATÖR MASALI

MİSK etrafındaki suç çemberi daralır ve MİSK hızla kapatılma aşamasına yaklaşırken, önceki gün toplanan MİSK Temsilciler Meclisi de kurtuluşu «ajan provokatör masalı»nda aramaya başladılar.

MİSK Temsilciler Meclisi bu arada, hükümetin protesto edilmesi için bir kampanya açılmasını da kararlaştırdılar. Son günlerde ardarda ortaya çıkan ve MHP ile yan örgütlerinin faşist terör, siyasal cinayet olayları ile dolaysız bağlarının kanıtlanması yüzünden MİSK Temsilciler Meclisi'nin «ajan provokatör» iddialarına ağırlık vermeye yöneldiği dikkati çekti. MİSK Temsilciler Meclisi bu konuda bir bildiri de yayınladı ve hükümet tarafından «tüm milliyetçi kuruluşları içine alan ajan provokatörler yerleştirildiğini» iddia etti. MHP ve yan kuruluşlarının bir komplo ile karşı karşıya bulunduğu görüşüne yer verilen bildiride İçişleri Bakanı özellikle hedef alındı ve Başbakanla birlikte İçişleri Bakanının «komplocularla işbirliği içersinde oldukları görülmektedir» dendi.

MİSK Temsilciler Meclisi faşist kuruluşlara «direniş» çağrısı da yaptı.

TÜRKEŞ KAÇTI MI?

MİSK kapatılma aşamasına gelirken, MHP'lilerde de belirgin bir panik göze çarpıyor. Nitekim MHP'nin organı Hergün, MHP'lilere sürekli «moral» takviyesi yapıyor ve «yılgınlığa kapılmamalarını» öğütlüyor.

Ancak, MHP'deki paniğin genişlediği gözleniyor. Nitekim MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş yurtdışına çıktı. Türkeş'in ne zaman ve nereye gittiği ve neden gittiği MHP'lilerce «devlet sırrı» gibi saklanıyor. MHP'de Genel Başkanın görevlerini Sadi Somuncuoğlu yürütüyor. Nitekim dünkü basın toplantısını da Somuncuoğlu yaptı.

Bu arada MHP'lilerin içine düştüğü paniklemenin yurdun her köşesine yayıldığı da gözden kaçmıyor. MHP militanları panikleyenleri «davadan dönmüş» olarak değerlendiriyor. Nitekim Kars'ta önceki gün MHP İl eski yöneticilerinden Celal Civan vurularak öldürüldü. Celal Civan'ın cebinden, MHP'den istifa ettiğini belirten bir mektup çıktı. Mektup güvenlik görevlilerince resmen açıklandı. Yetkililer, Civan'ın «davadan döndüğü için» öldürüldüğü kanısındalar.

MHP LOKALİNDE MAVZER MERMİSİ BULUNDU

Öteyandan dün Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları Gaziosmanpaşa lokalinde polis ve sıkıyönetim güvenlik güçlerince arama yapıldı. Aramada, bir mavzer mermisi bulundu ve İGD üyesi üç kişiyi dövdükleri iddia edilen iki kişi de gözaltına alındı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre Gaziosmanpaşa'nın Dörtyol kesiminde dün saat 17.00 sıralarında Mustafa Candan, Arif Köse ve Muzaffer Aloğlu adlı üç İGD üyesi, iki kişi tarafından dövüldüklerini ve kendilerini döven kişilerin MHP Gençlik Kolları Gaziosmanpaşa lokaline kaçtıklarını söylediler. Bunun üzerine MHP Gençlik Kolları Gaziosmanpaşa lokalinde polis ve sıkıyönetim güvenlik güçlerince arama yapıldı. Aramada bir çantanın içinde bir mavzer mermisi bulundu ve polise şikayette bulunanlarca teşhis edilen Kenan Kaplan ve İbrahim Süleyman Baştuğa adlı kişiler gözaltına alındı.

Aydın'da

(Baştarafı I. Sayfada)

da yurttaşın yaralandığını da bildirdi ve Denizli ve Nazilli Devlet Hastanelerinde tedavi altına alındıklarını söyledi. Kaymakam Ayman, yolcuların çoğunluğunun Köyceğiz, Fethiye, ve Muğla'dan otobüse bindiklerini ve Ankara'ya gitmekte olduklarını belirtti.

İlerici kadınlar dün Ankara'ya

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

leri tarafından karşılandı. Karşılama töreni sırasında bir konuşma yapan İKD Genel Başkanı Ankara'daki hükümet yetkililerinin görüşme isteklerini olumlu karşılamamasını protesto etti ve «Patronların temsilcilerine kapılarının her zaman açık olduğunu söyleyenlerin kapıları emekçi halkımızın temsilcilerine neden açık değildir» dedi.

Ankara - Eskişehir illeri sınırında Nasrettin Hoca mevkiinde çiçek yağmuruna tutulan konvoy karşılayıcıların dayanışmalarını belirten kısa konuşmalarından sonra Ankara'ya doğru yola çıktı. Yöneticilerin yürüyüşün Ankara sınırında bittiğini açıklamasından sonra yürüyüşçülerden bir kısmı Ankara sınırından geri döndüler. 4 arabalık konvoy ise Polatlı yakınlarında sıkıyönetim tarafından arandı. Arabalarda herhangi bir şey bulamayan sıkıyönetimciler konvoyun Ankara'ya girmesine izin verdiler.

Kadınların İstanbul ve İzmir'den başlattıkları «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» yürüyüşü Ankara il sınırında sona erdi. Geceyi Eskişehir'de geçiren yürüyüş kolu, sabah erken saatlerde Ankara'ya doğru yola çıktı. Yol boyunca konvoy, Mahmudiye, Mesudiye ve Hamidiye köylerinden gelenler tarafından selamlandı. Köylüler yürüyüşçü kadınlara yanlarında olduklarını bildirip eylemlerini kutladılar.

Yürüyüş kolu, Ankara-Eskişehir sınırında Nasrettin Hoca mevkiinde Ankara'lı ilerici ve demokratlarca karşılandı. Burada büyük bir karşılama töreni yapıldı. Öte yandan, İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Önger yürüyüş sırasında Başbakan Bülent Ecevit'in MHP ve ÜGD ile ilgili önceki gün yaptığı konuşmaya yanıt veren bir demeç yayınladı. Önger, demecinde bugün için hayati tehlikenin hızla gelişen faşist tehlikeyi görmezlikten gelmek ya da bunu halkın gözünden saklamak olduğunu belirtti.

KARŞILAMA

İlerici Kadınların Yürüyüş Kolu Ankara'da Ankara'lı İlerici Kadınlarla birlikte Ankara Devrimci Kadınlar Derneği, Demokratik Kadın Birliği, Kadın Dayanışması, Tüm-Der, TÜTED Tümas, Afsad, Halkevleri, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Ankara Tabip Odası, TRT-Der, Tüs-Der, Genel-Der, Bank-Der, Enerji-Der, Halk-Koop, Çırak-Der, DDKD, İGD, İLD, AKÖK, KÖGEF ve Petrol-İş, Maden-İş, Petkim-İş, Dev Maden-Sen, Tümhas-İş Bank,-Sen, Yeni Haber-İş, Devrimci Toprak-İş, Baysen Aster-İş, Tek Ges-İş Sendikalarının temsilcilerince karşılandı. Karşılamada sanatçı ve yazarlar da bulundu.

Ankara karşılamasından yürüyüş kolu ile Ankara'lılar birbirlerine çiçekler sundular ve «MHP, ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın», «Faşizme Geçit Yok», «MHP ÜGD kapatılsın İKD'ye konan yasak kalksın», «İKD canımız, faşizm can düşmanımız», «Onbinlerce yürek tek bilek İKD'nin açılması gerek» şeklinde belgiler söylendi.

ANTAKYA'DA

Antakya'da da ilerici kadınların Ankara'ya yürüyüşünü destekleyen yürüyüş ve miting yapıldı. 21 Temmuz Cumartesi günü düzenlenen yürüyüşe 800'ü aşkın kadının katıldığı bildirildi. Yürüyüşte «İKD derhal açılmalıdır — İlerici kadın hareketi engellenemez» pankartları taşındı. Yürüyüş sonunda yapılan mitingde İKD Genel Bölge Sekreteri Nefise Sevgi bir konuşma yaparak Güneyli kadınların Ankara'ya yürüyen arkadaşlarını yürekten desteklediklerini belirtti.

SON DAKİKA

İzmir ve İstanbul'dan başlatılan «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz Yürüyüşü» dün kadınların Ankara'ya varmaları ile sona erdi. Ancak yürüyüşçüler Polatlı'dan Ankara'ya hareket ettiklerinde durduruldular. Yetkililer kadınlara önce Ankara'ya giremeyeceklerini söylediler. Sonradan da otobüslerin yanımşar saat arayla Ankara'ya girebileceğini belirttiler. Ancak ilerici kadınlar bu şekilde Ankara'ya girmeyeceklerini belirttiler ve topluca Başbakan Bülent Ecevit'le görüşme isteklerinde direndiler. Başbakan Ecevit'in buna yanaşmaması ve sorunu İçişleri Bakanı'na havale etmesinden sonra yürüyüşçüler, «O halde İçişleri Bakanı ile görüşürüz» dediler ve İçişleri Bakanı ile kurulacak teması beklemek üzere Ankara'ya 20 kilometre kala konakladılar.

Gazetemiz baskıya girerken 10 kişilik delegasyon İçişleri Bakanı ile görüşmelerini sürdürüyordu.

IMF'nin koşulları, AP-CHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

çimlerden hemen sonraya rastladığı belirtilen haberde, yeni yasama döneminde yeni bir "Vergi Yasası" çıkarılması gerektiğine de işaret ediliyor. IMF koşulları arasında bulunan vergi reformunun parlamento aritmetiğinde bazı zorlamalar yapacağı, böyle bir reformun ise ancak bir AP - CHP işbirliğiyle gerçekleştirilebileceği kaydediliyor.

Öteyandan Türkiye ile OECD ülkeleri arasındaki borç erteleme görüşmelerine başlandı. OECD bünyesindeki Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu'nun eşgüdümünde sürdürülen görüşmelerde, Türkiye'nin OECD ülkelerine olan devlet ve garantili ticari borçlarının ertelenmesi üzerinde duruluyor.

30 Mayıs tarihinde Paris'de yapılan ve OECD ülkelerinin Türkiye'ye sağlamayı kabul ettikleri ihracat kredilerini açıkladıkları toplantıda, devlet ve garantili ticari borçların erteleneceği de açıklanmıştı. Ancak, borçların ertelenmesi İngiltere, Fransa ve Japonya'nın itirazlarıyla karşılanmıştı. Paris'deki gözlemciler, bu itirazların borç ertelenmesinin gerçekleşmesine engel olmayacağını öne sürüyor.

Paris'deki görüşmeleri yürüten Türk heyeti'ne başkanlık eden Maliye Bakanlığı Müsteşarı Vural Güçsavaş, borç ertelemelerinin Türk ekonomisine, "taze para" sağlamışçasına olumlu etki yaptığını söyledi. Türkiye'nin önceki hükümetler döneminde milyarlarca dolar tutarında kısa vadeli borç yaparak, dilediği gibi kullanma olanağına sahip olduğu ihracat ve işçi dövizi gelirlerini ipotek altına soktuğunu kaydeden Vural Güçsavaş, "borçlar ertelendikçe, bu ipotek kalkmış olmaktadır. Böylece, Türkiye ihracat ve işçi dövizi gelirlerini dilediği gibi kullanabilme olanağına kavuşmaktadır" dedi.

Türkiye'nin OECD bünyesinde, vadesi 1 Temmuz 1979'dan sonra gelmiş ve gelecek borçları ertelenecektir. Ancak, ertelenecek borçların hangi tarihe kadar uzayacağı bilinmiyor.

MÜEZZİNOĞLU'NUN AÇIKLAMALARI

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu Uluslararası Para Fonuna sunulan «niyet mektubu»nun anahatlarını açıkladı. Son ekonomik gelişmeler konusunda dün bir basın toplantısı düzenleyen Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, hükümetin Merkez Bankası kaynağından kamuya ve özel kesime açılacak kredilere belirli limitler koyduğunu bildirerek "kamu maliyesinin esenliği için sağlıklı bir finansman modeli izlenmesi zorunludur" dedi.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu katılı kur politikasının sürdürüleceğini, bu arada, çapraz kurlarda meydana gelen farkların giderileceğini belirttiği basın toplantısında, niyet mektubu konusunda şu bilgiyi verdi:

"Niyet Mektubu adından da anlaşıldığı gibi IMF'den kredi almak isteyen bir ülkenin ekonomik ve mali politikalarının sergilendiği bir mektuptur. Bu mektupla hangi politikalar izlendiğini ve izleneceği fona duyurulur. Bu politikaların IMF yönetim kurulunca geçerli görülmesi halinde stand-by düzenlemesi oluşur.

Her ülkede olduğu gibi bizde de niyet mektupları her defasında büyük spekülasyon konusu yapılmaktadır. İçeriği üzerinde gerçek dışı haber ve yorumlar yazılmaktadır. Şunu hemen belirtmeliyim ki son stand-by'ın esasını oluşturan niyet mektubu'nun içeriğini halen izlemekte olduğumuz politikalar oluşturmaktadır. Bunlardan ne az, ne de fazladır."

K. Maraş

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

şamını yitirdiği Yusuflar mahallesi olayı ile ilgili 4 tanık dinlenildi. Olaylar sırasında kocası Yusuf Leventis'in taş ve sopalarla evinin önünde öldürülüşünü ağlayarak anlatan Servet Leventis, teşhis için sanıklara doğru bakmaya başladığında sanıklardan İlyas İmamoğlu ile gözgöze geldi ve göğsünü yumruklayarak, "kocamı öldürenler bunlar" dedi. Maktül Yusuf Leventis'in kızı olan diğer tanık öğretmen Fidan Yeşilkaya da olayı annesi Servet Leventis gibi ağlayarak anlattı. Bu sırada tanık Servet Leventis'in baygınlık geçirerek askerlerin kolları arasına yığıldığı gözlendi.

Kadın tanıkların olayları ağlayarak anlatmaları sırasında bazı sanıkların güldükleri mahkeme heyetince görüldü ve iddia makamında yeralan Deniz Hakim Yüzbaşı Özcan Özkan, mahkeme başkanlığından sanıkların bu tür davranışlarının önlenmesini istedi.

Adana'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Maden-İş Sendikası, Adana TÜS-DER adına yapılan açıklamada ilerici kadınların yürüyüşünün desteklendiği belirtildi.

MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU İSTANBUL ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN
(Hurda Deniz Motoru satılacaktır.)

Kurumumuza ait aşağıda müfredatı kayıtlı 1 adet yarı batık ve yarı ahşap deniz motoru ile 2 adet yüzer durumda ahşap Hücumbot kapalı zarfla teklif almak suretiyle satışa arz edilmiştir.

Şartnameleri Ankara'da Genel Müdürlük Malzeme Satış ve Hurda İşletmesi Müdürlükleri, Seymen Gemi Söküm Şantiyesi ile Müdürlüğümüzden temin edilebilir.

Teklifler, 27 Ağustos 1979 Pazartesi günü en geç saat14'e kadar verilmiş olacaktır.

Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Kurumumuz 2490 Sayılı Kanuna tabi değildir.

Sıra No.	GEM. SAT. NO.	MOTORUN ADI	İNŞAAT TARZI	DURUMU	AĞIRLIK TON	BOYU MT.	ENİ MT	DERİNLİĞİ MT.
1	31/2	Pekgöz Motoru	Yarı Ahşap	Yarı Batık	15	20	6	2,5
2	31/4	Fırtına 1 Hücumbotu	Ahşap	yüzer durumda	183	42	7	—
3	31/5	Fırtına 2 Hücumbotu	»	» »	183	42	7	—

(Basın: 18343) — 1872

Teakwan-do karete

(Baştarafı 6. Sayfa'da)

wan-do'cu arkadaşlarımla beraber yardımcı olalım. Çağrınızı bekliyoruz.

SİZ sporcu arkadaşlarım. Şimdiye dek sağcı partilerin kongrelerinde iman gücü ve millet sevgisi ile kafasıyla mermer kırmaya kalkıp, kafasını kıranları, hele bunu Teakwan-do adına yapanları ile kınadınız mı? Faşist militan yetiştiren kişileri ve salonların varlığını hiç kamuoyuna duyurup, hiç protesto ettiniz mi? Ne yazık ki hep suskun kaldınız... Artık öyle bir yere geldik ki adamın birisi ilan vermiş. Kenato karete hocasıyım, isteyen herkes gelebilir. Bu dalın özelliği el ve ayak darbelerinin öldürücü olmasıdır» diye. Hergün gazetesinde çıktı bu ilan. K. Maraş olaylarında halka ateş açıp canlı canlı evi ile birlikte insanları yakan bir Uzakdoğu sporu çalıştırıcısı bugün idamla yargılanıyor. Bu kişi tutuklanıncaya kadar Spor Bakanlığından maaş alıyordu. Belki «bunlar spor değildir, tümü ile yasaklanmıştır» diyebilir. Spor Bakanlığı ve de haklıdır. Buna şimdi itiraz etmeye hakkınız olduğunu sanıyormusunuz. Ben sanmıyorum.. Bunu spor olarak kabul edip severek yapıyorsanız, zamanında bu dalların faşistlerce kullanılmasına karşı çıkmalıydınız. Şimdi Yüksel Çakmur haklıdır. Çakmur'un bu işe ciddiyetle eğilmesini bekliyoruz.

Politika

SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü ... ... Tomer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: / Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

GİMA'da Bank-Sen güçleniyor

İstanbul (Politika) — BANK-SEN'den yapılan bir açıklamaya göre, GİMA işyerlerinde BANK-SEN üyelerinin sayısı hızla artıyor. Karşı sendika Tez Büro-İş'in hızla çözüldüğü, yakında tüm GİMA işyerlerinde işçilerin tümünün BANK-SEN'e üye olacakları kaydediliyor.

Bildirildiğine göre, Güneydoğu'dan sonra, Ankara'daki Akay ve Karşıyaka mağazalarında, Merkez Depo'da çalışanların hemen hemen tümü BANK-SEN'e geçtiler. Yerköy/Yozgat, Karadeniz Ereğli, Zonguldak, Konya, Karabük ve İstanbul işyerlerinde de örgütlenme çalışmalarının hızlandığı açıklandı.

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ KARŞI ÇIKIYOR

Atatürk Kitaplığı kâr eden bir işletme yapılacak

- Yeni kurulan «Kitaplığı Yaşatma Vakfı» üyelerinin çoğu Koç Holding uzmanı. Vakıf kitaplıktan kâr için yararlanmayı amaçlıyor
- Türk Kütüphaneciler Derneği, «Bu vakıf, sermayenin kültür alanına uzanmasıdır. Dünyanın her yerinde kütüphaneler devlet denetimi altındadır

İstanbul (Politika) — Koç Holding tarafından yaptırılan ve Cumhuriyetin 50. yılında İstanbul Belediyesi aracılığı ile kent halkına armağan edilen Atatürk Kitaplığının yeni kurulan bir vakıf aracılığı ile kâr amaçlı bir işletmeye dönüştürüleceği açıklandı. Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Nabey Önder, bir basın toplantısı düzenleyerek, Koç Holding uzmanı kişilerin üye olduğu vakfın, kitaplıktan kâr etmeyi planladığını belirtti. Önder, «Bu vakıf, sermayenin kültür alanına uzanmasıdır» dedi.

Beş yıldır kullanılmayan ve İstanbul Belediyesinin malı olan Atatürk Kitaplığı binası, Belediye ile Koç Holding'e bağlı sekiz şirket arasında kurulan «Atatürk Kitaplığını Yaşatma Vakfı» ile adı geçen holdinge veriliyor. İstanbul Belediyesi Atatürk Kitaplığının işletme giderlerini karşılayabilmek için her yıl üç milyon lira ödemeyi yükümlenmişti. Kitaplığın işletmeciliğini yapmak amacıyla kurulan yeni vakfın ise, bu parayı kullanırken belediye tarafından denetlenemeyeceği bildiriliyor.

Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Önder, düzenlediği basın toplantısında, vakfın gerçekleşmesi halinde kitaplık binasının 40 yıllık kullanımını ve her yıl 3 milyon lira parayı kontrolü altına alacağını bildirdi. Vakfa katılacak olan şirketlerin bağışlardan ve vakıf gelirlerinden de yararlanacağını ifade eden Önder, vakıf üyelerini şöyle açıkladı:

«Vakıf yönetim kurulu yedi kişiden oluşuyor. 2 üyeyi belediye seçiyor. 2 üye de belediye başkan yardımcıları ve danışmanlarınca seçiliyor. Bir üye Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu tarafından üniversiteden seçilecek. 2 üye de Koç Holding AŞ topluluğunda işletmecilik uzmanı.»

Bu durumun koç topluluğunun kâr elde etmek için Belediyeyi kalkan gibi kullanması sonucunu doğuracağını belirten Önder, İstanbul Belediyesi ilgililerinden dileklerini şöyle sıraladı:

«1— Vakfın Kuruluşunu engelleyiniz,

2— Halkımızın malını kaptırmayınız,

3— Atatürk Kitaplığını siz işletiniz ve Atatürk'ün kurduğu belediye kütüphanesini ölmekten kurtarınız,

4— Hiçbir şey yapamıyorsanız binanın 40 yıllık kullanım hakkını devlete veriniz ve orada gerçek halk kütüphanesi kurulmasını sağlayınız,

5— 1979 yılında o binayı gezmiş olan 20 bin çocuk ilerde 40 yıl sonra sizi şükranla hatırlayacaktır.»

Nabey Önder ayrıca, örgütlenmesi tamamlanmış olan Atatürk kitaplığını Yaşatma Vakfı'nın kuruluşuna ilişkin kararnamenin Bakanlar Kurulunca onaylanmayacağı inancında olduğunu belirtti ve bu konuda Başbakan Bülent Ecevit ile ilgili parlamenterlere birer telgraf gönderdiğini açıkladı.

İtalyan metal işçileri Maden-İş'i destekliyor

İstanbul (Politika) — Türkiye Maden-İş Sendikası'nın uluslararası bağları ve ilişkileri gelişmeye devam ediyor. İtalya'da bulunan 3 konfederasyona bağlı metal sendikaları, Maden-İş'e bir mesaj göndererek, DİSK içindeki gelişmeleri dikkatle izlediklerini, Maden-İş üyeleriyle dostluk ve dayanışma içinde olduklarını bildirdiler. Ortak sendikal örgüt FLM adına Ulusal Sekreter Alberto Tridente imzasını taşıyan mesajda, DİSK içindeki gelişmelerin endişeyle izlendiği kaydediliyor ve baskı ve terör rejimi kurma gayretlerinin gözlendiği bir dönemde, sınıf sendikal hareketinin büyük bir önem taşıdığına işaret ediliyor.

Öte yandan Macaristan Metal Sendikası'ndan 20 kişilik bir heyet, Maden-İş'in konuğu olarak Türkiye'ye geldi. Ülkemizde 15 gün kalacak olan heyet, çeşitli işyerlerini, fabrikaları gezecek ve incelemelerde bulunacak.

Bu arada 19 baştemsilcinin iki haftalık bir inceleme ziyareti için Demokratik Alman Cumhuriyetine gittiği de açıklandı. 7 BANK-SEN temsilcisinin de bulunduğu Maden-İş delegasyonu, çeşitli fabrikaları, tarım kooperatiflerini gezecek ve Alman işçileriyle toplantılar yapacak.

AP demokratik kuruluşlara karşı eylemler öneriyor

- Elazığ'da bazı AP yöneticileri, devlet dairelerine altı sayfalık bir yazı göndererek, demokratik kuruluşlara karşı eylemlere girişilmesini istedi

Elazığ (Politika) — Elazığ'da bazı AP yöneticilerinin devlet dairelerine yazılar göndererek, demokratik kuruluşlara karşı eylemler önerdikleri bildirildi.

Elazığ Milli Eğitim Müdürü Abdurrahman Temizer'e gönderilen 13.7.1979 posta damgalı ve altı sayfalık bir yazıda POL-DER ve TÖB-DER gibi demokratik örgütlere karşı kışkırtıcı eylemlere girişilmesi öneriliyor. Söz konusu yazının altında imzaları bulunan kişiler şöyle: AP Eskişehir Senatörü Ömer Ucuzal, Elazığ Senatörü Cahit Dalokay, Nevşehir AP Milletvekili Esat Kırathoğlu, Ankara AP Milletvekili Turgut Köker.

Altı sayfadan oluşan ve AP'li yöneticiler tarafından kaleme alınan yazının Elazığ Ortaokulu'ndaki bazı öğretmenlere de gönderildiği bildirildi. Devlet dairelerine gönderilen söz konusu yazıda ayrıca Ankara'da MHP'ye yapılan saldırıların POL-DER'li polislerce düzenlendiğinin yaygınlaştırılması da isteniyor.

163. dönem tabip ve sağlık yedeksubay aday adayları Ağustos başında askere alınıyor

Ankara (A.A.) — 162. dönem karışık sınıf ile 163. dönem tabip ve sağlık yedek subay aday adayları, 1 ağustos çarşamba günü silah altına alınacak.

Milli Savunma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi bu konuda şu açıklamayı yaptı:

«— Bu celp döneminde, 162. dönem karışık sınıf ile 163. dönem tabip ve sağlık yedek subay aday adayları 1 Ağustos 1979'da silah altına alınacaktır.

— Karışık sınıf 33. gruptan 31 Aralık 1977 (dahil) tarihine kadar askerliğine karar aldıranların tamamı.

— Tabip ve sağlık yedek subay aday adaylarından 30 Mayıs 1979 tarihine kadar askerliğine karar aldıranlar.

— 41. grup dahil eczacılarla, 43. grup dahil diş tabibleri ve 45. grup dahil veteriner Yd. Sb. aday adayları.

— 31 yaşını doldurmuş 1948 ve daha yaşlı doğumlulardan 51. grup dahil askerliğine karar aldıranlar.

— Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk, orta, lise ve dengi okullarda görevli öğretmenlerden 33 yaş sonuna kadar, sevk tarihini yaptırmamış bulunanlar.

— Sevk tarihi müddetleri 15 Temmuz 1979 tarihine kadar sona erenler ile M.S.B.'nca sevk tarihi kaldırılmış bulunanların bulundukları yer askerlik şubelerine en geç 25 Temmuz 1979 gününe kadar başvurarak sevk evraklarını almaları menfaatleri gereğidir.»

ÖZETLE

Görele'de kooperatifçilik semineri yapıldı

GÖRELE — TÖB-DER Görele Şubesi, TÜS-DER ve İGD Temsilcileriyle ortaklaşa olarak kooperatifçilik semineri düzenledi. Kooperatifçilik Günü nedeniyle düzenlenen seminer Burunucu köy kahvesinde yapıldı ve toplantıya köylüler de katıldı. Seminer sonrasında TÜS-DER üyesi doktorlar köylü yurttaşları muayene etti, eczacılar da ilaç dağıtımında görev aldılar. Işıklı köyünde de yine kahvede düzenlenen sohbet sırasında KÖY-KOOP'un kooperatifçilik üzerine kitapları değerlendirildi.

Geçen yıl öldürülen Pehlivanlı anıldı

ESKİŞEHİR — Geçen yıl komandolar tarafından öldürülen Kemal Pehlivanlı, TÖB-DER şubesinde düzenlenen bir törenle anıldı. Anma toplantısından sonra demokratik kitle örgütleri basına ortak bir açıklama yaptılar. Genç Öncü, İşçi Kültür Derneği, Aster-İş, Maden-İş 12. Bölge Temsilciliği, İlerici Gençler Derneği Temsilciliği, İLD, SGB, TÖB-DER, TÜS-DER ve İŞ-DER adına yapılan ortak açıklamada MHP'nin ve ÜGD'nin kapatılması istendi.

Bursa'da Tekstil'de yetki dönemi başladı

BURSA — Bursa TEKSTİL Başkanı Günay Onayman, tekstil işkolunda yetki döneminin geldiğini belirterek «Hiçbir sendika Tekstil'e alternatif olamaz» dedi. MİSK'e bağlı Türk Mensucat-İş'in referandum çağrısına cevap veren Onayman, «Biz referandumu her zaman savunuruz. Ama neyin referandumuna çağrıldığımızı bilmiyoruz. Bu işyerlerinde hiçbir üyesi bulunmayan bir sendikanın referandum isteği bizce gülünçtür» dedi. Onayman, Türk-İş'e bağlı sendikanın da işverenlerle imzalayacağı toplu sözleşme metninin bir ihanet belgesi olacağına inandıklarını belirtti.

Bornova halk pazarı ağustosta açılıyor

İZMİR — Bornova Belediyesince kurulan Halk Pazarı'nın Ağustos ayı içinde hizmete gireceği bildirildi. Bornova Belediye Başkanı Sırrı Aydoğan, yörenin önemli sorunlarından birinin pazar yeri olduğunu belirterek, bu gereksinmeyi karşılamaya çalıştıklarını söyledi. Üstü kapalı olarak yapılacak olan pazarın 300 esnafı barındırabileceğini ifade eden Bornova Belediye Başkanı Aydoğan, çalışmaların hızla sürdürüldüğünü sözlerine ekledi.

Rize'de ekmeğin 10 liraya satılması istendi

Rize (AA) — Direnişlerini 5 gündür sürdüren Rize'li fırıncılar, «750 gram ekmeğin 10 lira olmasını» istediler.

Daha önce 460 gram ekmeğin 5 liradan satıldığı Rize'de bu uygulamaya devam etmekle fırıncıların zarar etmeye başladığını iddia eden Rize Fırıncılar Derneği Yönetim Kurulu üyesi Şevki Yurtsever «Ekmek yapımında kullanılan maddelere zam gelirken, ekmeğe zam istenmesinin de normal olduğunu» ileri sürdü.

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

- 06.02 Günaydın
- 09.20 Dilden Dile
- 10.01 Arkası Yarın
- 12.10 Öğle Üzeri
- 13.00 Haberler
- 14.32 Yaşayan Besteciler
- 15.01 Yörelerimiz, Ezgilerimiz, Geleneklerimiz
- 17.02 Çocuklar İçin On Dakika
- 20.15 Köy Dağarcığı
- 21.30 Müzik Magazin

TRT - 2

- 08.02 Gün Başlıyor
- 09.00 Olayların İçinden
- 10.30 Kadın Sanatçıları
- 11.45 Lozan Antlaşması Özel Programı
- 12.00 Dünya Folklöründen
- 12.45 Bir Pınarkl
- 13.30 Olayların İçinden
- 16.20 Arkası Yarın
- 21.00 Sanat Olayları
- 22.20 Hafif Müzikte Dans

TRT - 3

- 07.02 Güne Başlarken
- 10.30 Ülkeler ve Müzikleri
- 13.00 Konser Saati
- 17.06 Gençler İçin
- 20.00 Müzik Sözlüğü
- 22.06 Gecenin Getirdikleri

TRT Çoksesli Korosu'nu yöneten Walter Strauss'la bir söyleşi

«İnsan hançeresi, müzik aletlerinin en doğalıdır»

Strauss, 1974'den bu yana TRT çok sesli korosunu yönetiyor. Koro 1970 yılında ünlü müzisyenlerimiz Muammer Sun ve Hikmet Şimşek tarafından kuruldu.

«Ben koroyu sağlam bir yapıtla devraldım. Daha önceki şef Hikmet Şimşek'in başarılı çalışmalarının izleyicisi durumdayız... diyor Streuss.

POLİTİKA: Sayın Strauss, çok sesli müziğe tüm çabalara karşın halkımızca yeterli ilgi gösterilmemesinin nedenleri sizce nelerdir? Örneğin, halkın İstanbul Festivali'ni yeterince izleyebildiği kanısında mısınız?

W. Strauss: Çok sesli müzik türüne Avrupa'da gösterilen ilgi de aslında Türkiye'dekinden farklı değil. Bu müzik türü, biraz ön bilgi gerektirdiği tek sesli müzik dinleme alışkanlığı yerleşmediği için pek ilgi görmüyor. Pek renkli gelmiyor sanıyorum izleyiciye. Bu müziği sevmek, ona biraz ilgi göstermeye bağlıdır. Çünkü en doğal müzik sesi insan sesidir. İnsan hançeresi en doğal müzik aletidir. Müziğin kökeninde insanın kendi kendine çıkardığı bazı sesler vardır.

POLİTİKA: Koro'ya yeni elemanlar alınacağını duyduk. Bu bir eksiklikten mi, yoksa bir gelişme isteğinden mi doğdu?

W. Strauss: Her ikisinden de. Kendimizde bazı eksiklikler gördüğümüz bir gerçek. Daha güçlenmek istiyoruz. Bunun için de bazı yeni «ses»lere ihtiyacımız var.

POLİTİKA: İstanbul Festivali konusundaki görüşleriniz nedir acaba sayın Strauss?

W. STRAUSS: Herşeyden önce güzel. Biz koro olarak ilk kez Festivale katılıyoruz. Öteki gösterilerin birçoğunu izleyemedim. Ancak izlediklerimiz hepimize çok yararlı oldu. Bazı değerli yabancı sanatçıları izleme olanağını bulduk.

POLİTİKA: Gelecekteki çalışmalarınız ne yönde olacak?

W. STRAUSS: Çoksesli halk türküleri alanındaki çalışmalarımızı daha da geliştirmek istiyoruz. «Madrigal» ler, yani yabancı yapıtlar üstünde çalışmak istiyoruz. Bir düşüncemiz de, orkestra eşliğinde çalışmalar yapmak.

Kasım ayında Brezilya'nın Rio de Janerio kentinde bir festival var. Bu festivalde bir de koro yarışması yapılacakmış. Brezilya'dan çağrı aldık. Olanaklar elverirse bu festivale katılmak istiyoruz.

- Yazgı filminden bir sahne...

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Flanderler'in Köpeği

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 39. bölümünde, Aroa kentteki okula gitmektedir. Araba bozulduğu için Nero, dedesi ve Patrosh'la beraber kente kadar yürür. Çok yorulup hastalanır. Böylece, Nero'nun çektiklerini anladığını sanır. Dede ise, Nero'dan gizli olarak kentte çalışmaktadır. Nero, dedesinin neden böyle gizli çalıştığını merak eder ve bunu daha önce farketmediği ve dedesine yardımcı olmadığı için kendisine kızar.

19.30 Çevre Korunması

Dizi filmin bugün yayınlanacak olan 4. bölümünde, Federal Almanya Balıkçılık Araştırma Enstitüsü konu ediliyor. Ve Hamburg'da yapılan bu araştırmalar anlatılıyor. Ayrıca, Federal Balıkçılık Enstitüsü uzmanlarından Doktor Anto'nın analiz aygıtlarının geliştirilmeleri üzerindeki araştırmaları ekrana yansıtılıyor.

19.45 Anadolu'ya

Nevzat Şenol'un sunduğu bugünkü ANADOLU'YA programında, Kuşadası yakınlarındaki Dilek Yarımadası'nın Milli Park olarak ayrılmasına, Yarımadanın plajlarının ve bitki topluluklarının tanıtılmasına ilişkin bir filmden sonra tarım ilaçlarının yaptığı zehirlenmelere karşı gerekli ön bilgileri kapsayan bir söyleşi ve Bingöl Halk Eğitim Merkezi'nin düzenlediği Bingöl halk oyunları ekrana gelecek. Programı Parlar Yazan, Erdal Soyluer ve Sevgi Kartarı birlikte hazırladılar.

20.30 HABERLER

21.15 Diyanet İşleri Başkanının Ramazan Konuşması

21.25 Türk Sanat Müziği

İstanbul Televizyonu'nca hazırlanan bugünkü Türk Sanat Müziği programında Kamuran Akkor şu şarkıları okuyacak. HİCRANLA GEÇEN GÜNLERİ - GÖNLÜM YARALI - NİÇİN BÜLBÜL FİGAN EDER - KADER KİME ŞİKAYET EDEYİM SENİ - AYRILDI GÖNÜL.

21.45 TV'de Türk Sineması

Televizyon'da Sinema'da bu akşam «Yazgı» adlı film gösterilecek.

23.15 HABERLER

TV'de Türk Sineması:

«YAZGI»

Bu gece izleyeceğimiz film «Yazgı». Yazgı'nın yönetmenliğini Ülkü Erakalın yapmış. Başlıca rollerini Aytaç Arman, Meral Orhonsay, Aliye Rona ve Macit Flordun paylaşıyorlar. Filmin öyküsü, 1920 yıllarında Bodrum çevresinde yaşanmış gerçek bir olaydan alınmıştır. Ana (Aliye Rona) ve kızı Cennet (M. Orhonsay), Ege bölgesinin bir köyünde yaşamaktadırlar. Bir gün Cennet, odun kırarken koyun çalmaya gelen Halil'le (A. Arman) karşılaşır. Halil, Cennet'i görünce koyunu almaktan vazgeçip Cennet'e bakmaya başlar. Cennet de, o zamana kadar kendine böyle bakan bir erkeğe rastlamadığından hemen onun etkisi altında kalır. Halil, Cennet'i alıp dağdaki mağarasına götürür ve evlenirler. Halil, zaptiyelerin peşine düştüğü bir kaçaktır. Önceleri namusuyla çalışıp at eğeri yapıp satarken, köyün ağası Muhsin Bey'e özene bezene yaptığı eğerin parasını alamaz. Üstelik Ağa, Halil'in elini sakatlar ve hapis yatmasına neden olur. Halil de hapisten çıkınca Ağanın elini parçalar ve dağa kaçar. Cennet işte böyle biriyle kaçmıştır. Ağa, zaptiyeler ve Cennet'in dayısı Halil'i yakalamak için çalışmaktadırlar. Olaylar böylece gelişir.

Ankara Televizyonu geçtiğimiz ay oluşturduğu yüz program için 1 milyon 300 bin lira harcama yaptı

Ankara Televizyonu Şube Müdürlükleri, geçtiğimiz ay oluşturdukları yüz program için 1 milyon 300 bin liralık harcamada bulundular. Harcamalarda ilk sırayı 407 bin lira ile Film Seslendirme Bölümü alıyor.

Ankara Televizyonu yetkililerinden edinilen bilgiye göre, haziran ayı içerisinde oluşturulan program sayısı, mayıs ayı içinde oluşturulan program sayısına göre daha az. Yetkililer bunun nedenini yaz mevsiminin girmesiyle bazı programlara ara verilmesine bağlıyorlar Mayıs ayı içerisinde oluşturulan 111 program için 2 milyon 86 bin liralık harcamada bulunulduğu bildiriliyor. Mayıs ayında, harcamalar yönünden ön sırayı yine Film Seslendirme alıyor.

Bunun yanısıra üst kuruluşlar, beş programa karşın 34 bin 900 lira harcadılar Sevilen programlardan 5 Dakika için ise, sekiz programda 96 bin 600 liralık harcamada bulunuldu.

Program başına en çok harcamayı Tiyatro Şubesinin, en az harcamayı ise Kültür Şubesinin yaptığı saptandı.